Ազգ
Azg armenian daily
30 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 144 (2829)

Ձայնագրված նոր ճառում Սադդամ Հուսեյնը «մարտիրոս» է կոչում իր սպանված որդիներին

Երեկ երեկոյան «Ալ Արաբիա» հեռուստակայանը ձայնասփռեց Իրաքի նախկին ղեկավար Սադդամ Հուսեյնի նոր ճառը, որը բացառապես նվիրված էր նրա երկու որդիների՝ Ուդեյի եւ Քուսեյի սպանությանը: Սադդամն ամերիկացի բանակայինների ձեռքով սպանված իր որդիներին կոչում է «մարտիրոսներ», որոնք «ընկան հանուն Իրաքի»: Ըստ Սադդամի, «այդ մարտիրոսությունը նրանց բաժինն էր ամերիկացիների եւ անհավատների դեմ մղվող ջիհադում»: Նա ավելացնում է, որ ինքը երախտապարտ է աստծուն, որ իր որդիներին նման առիթ է ընձեռվել ոչ միայն իրենց կյանքը, այլեւ թոռան՝ Մուսթաֆայի կյանքը եւս զոհաբերելու հանուն հայրենիքի:

Փաստորեն, Սադդամ Հուսեյնի ճառի միջոցով բացահայտվում է, որ Մոսուլում Ուդեյի եւ Քուսեյի հետ սպանված 2 անձանցից մեկը՝ 14 տարեկան մի պատանի, Ուդեյի որդի եւ Սադդամի թոռ Մուսթաֆան է, ինչը ենթադրվում էր, սակայն չէր ապացուցվել:

Մյուս կողմից, ամերիկյան կողմը դեռեւս վստահ չէ, որ «Ալ Արաբիայի» ձայնասփռածը նույնինքն Սադդամ Հուսեյնի ձայնն է:

Սկսվեց Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործով դատաքննությունը

Երեւի թե դժբախտաբար ճիշտ այնտեղ, որտեղ ընթանում է «27»-ի դատավարությունը

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Վերջին ժամանակներում բազմիցս առիթ-անառիթ հասարակության մեջ քննարկվում են վերջին հնչեղ սպանությունների մանրամասներն ու տարաբնույթ վարկածները: Դրանց թվում է նաեւ Հանրային հեռուստատեսության նախագահ Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործը: Եվ հասկանալի է, որ Նաղդալյանի սպանության գործի նկատմամբ հետաքրքրությունը եւ ոչ անտարբեր վերաբերմունքը պայմանավորված են ոչ միայն Տիգրան Նաղդալյանի անձով, այլեւ նրա սպանության մեջ մեղադրվող մարդկանցով:

Երեկ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը դատավոր Մարո Արամյանի նախագահությամբ սկսեց Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործի քննությունը: Մինչ կսկսվեր նիստը, վճռաբեկ դատարանի շենքի մոտ մարդկանց մեծ բազմություն էր հավաքվել: Սահմանափակ տեղերի պատճառով դահլիճ մտնել ցանկացողները շրջապատել էին բոլոր մուտքերը:

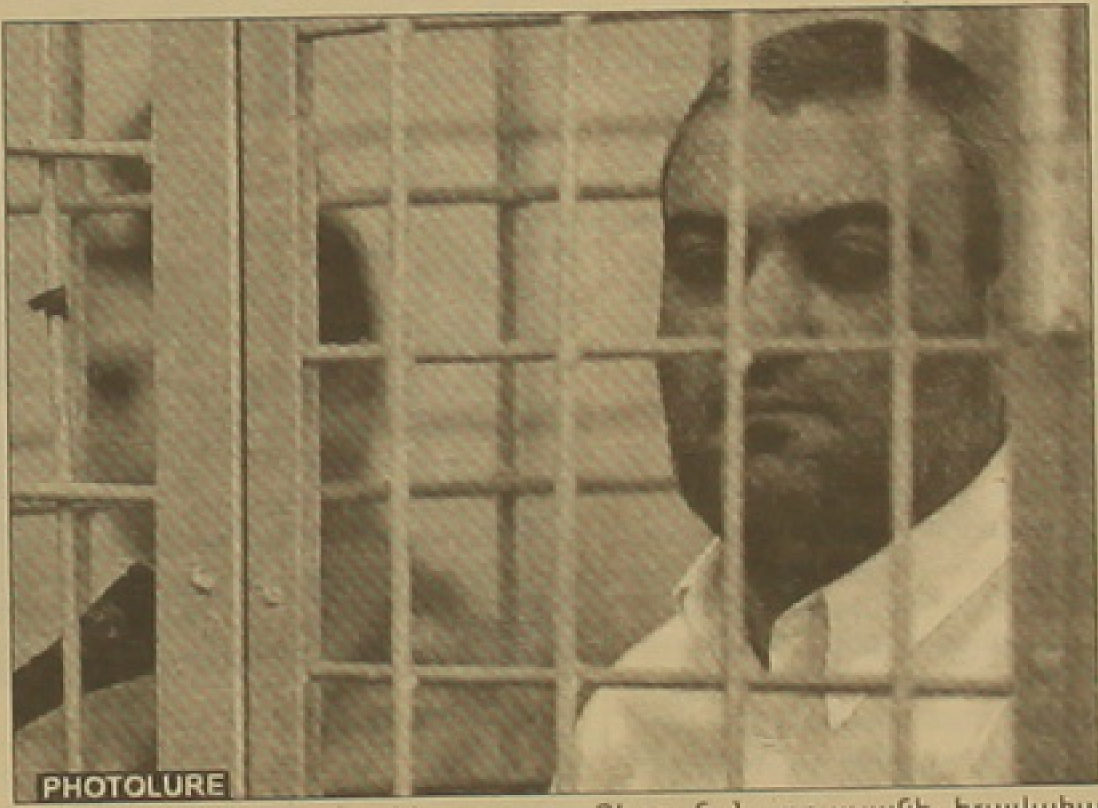
PHOTOLURE

Լրագրողների մուտքը թեեւ ազատ էր, սակայն այդ ազատությունը միայն ոստիկանների կողմից էր: Ըստ էության, մուտքի մոտ կուտակված մարդիկ ուղղակի ճանապարհ չէին տալիս անցնելու: Իսկ երբ բազմության մեջ հայտնվեց նաեւ Տիգրան Նաղդալյանի իրավահաջորդի շահերի պաշտպան Ռուբեն Ռշտունին, հասարակությանը հայտնի տեսակի մի քանի կին փորձեցին պատռել լուսանկարների իրենց պաստառը՝ անհարկի մեղադրելով փաստաբանին:

Տես ▶ էջ 3

ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Հեյդար Ալիեւը մահացել է հուլիսի 26-ի ժամը 19:30-ին

Ըստ «Ազադլիգ» թերթի

ԲԱՔՈՒ, 29 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Ադրբեջանական «Յուրիեթ» ընդդիմադիր թերթը գրում է, որ Իլհամ Ալիեւը պարզապես բլեֆ է անում՝ ասելով, թե հոր առողջությունը լավ է: Բանն այն է, որ Ալիեւների ընտանիքը գիտակցում է, որ իրենց ժամերը հաշվված են եւ այժմ փորձում են ժամանակ շահել հնարավորին չափ շատ փող երկրից փախցնելու համար: Ըստ «Յուրիեթի», եթե Հեյդար Ալիեւն իրեն լավ զգար, ապա անպայման կհայտնվեր հեռուստաէկրանին:

«Ազադլիգ» ընդդիմադիր թերթը՝ վկայակոչելով «Գյուլհանեի» աշխատակիցներից մեկին, գրում է, թե իրականում Հեյդար Ալիեւը հուլիսի 26-ին ժամը 19:30-ին մահացել է եւ այդ պատճառով էլ Ալիեւի մոտ այլեւս ոչ մեկին չեն թողնում: Ըստ «Ազադլիգի», Հեյդար Ալիեւը, մի ականատեսի վկայությամբ, հուլիսի 15-ի երեկոյան ժամանել է Բաքվի «Բինա» օդակայան, սակայն մի քանի րոպե անց նրա առողջությունը կտրուկ վատթարացել է, եւ նրան անմիջապես նույն օդանավով վերադարձրել են Թուրքիա:

«Ենի Մուսավաթ» ընդդիմադիր թերթի պնդմամբ, իշխանությունները շտապ կարգով Բաքու են մտցրել հատուկ նշանակության զորքերի ստորաբաժանումներ: Իշխանությունները այդ փաստը չեն հերքում, սակայն այն բացատրում են պատերազմական վիճակով, այն է՝ Հայաստանը եւ Ադրբեջանը դեռեւս իրենց վիճահարույց խնդիրները չեն լուծել եւ ժամանակ առ ժամանակ իրականացվող զորքերի փոխատեղումները դրանով են պայմանավորված: Թերեւս այդ տեղաշարժն արդարացնելու համար Ադրբեջանի իշխանությունները օրերս միտումնավոր սրում էին ղարաբաղյան հակամարտության թեման ու հայտարարում, թե Ադրբեջանը պատրաստ է պատասխան տալ ցանկացած ագրեսիայի եւ իբր ձեռնարկվել են անհրաժեշտ քայլեր թշնամուն զսպելու համար: Իսա Ղամբարի համոզմամբ, իրականությունն այն է, որ իշխանությունները գիտակցում են, որ իրենց ժամանակը սպառվել է եւ ցանկանում են սադրանքների միջոցով ապակայունացնել իրավիճակը, արգելում են հանրահավաքները, ծերբակալում են լրագրողներին, խուզարկում են նախագահության թեկնածուների ավտոմեքենաները:

Սիրիայի վարչապետը Թուրքիայում

ԱՆԿԱՐԱ, 29 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սիրիայի վարչապետ Մուհամմեդ Միրոն այսօր Անկարա է ժամանել՝ գլխավորելով Սիրիայի քաղաքական գործիչների ու բիզնեսմենների մեծաթիվ պատվիրակությունը: Թուրքիայի ղեկավարության հետ Սիրիայի վարչապետի անցկացնելիք բանակցությունների հիմնական թեմաները մերձավորարեւելյան կարգավորման հարցերն են, Իրաքի իրավիճակը, ինչպես նաեւ երկկողմ հարաբերությունների զարգացումը:

Տեղական մամուլը այդ այցը համարում է պատմական, նշելով, որ վերջին տասնյոթ տարվա ընթացքում դա Սիրիայի կառավարության ղեկավարի առաջին այցն է Անկարա:

Անկարա այցի նախօրեին Միրոն կոչ է արել մերձավորարեւելյան երկրներին՝ ամրապնդել փոխգործակցությունը, որպեսզի ԱՄՆ-ին հնարավորություն չտան իր հայեցողությամբ «վերաձեւել տարածաշրջանը»: «Սաբահ» թերթին տված հարցազրույցում նա անհանգստություն է հայտնել Մերձավոր Արեւելքում «նոր կարգ» հաստատելու ԱՄՆ-ի փորձերի առնչությամբ: Թուրքիան, Սիրիան, Իրանը, ինչպես նաեւ տարածաշրջանի մյուս պետությունները, ընդգծել է նա, չպետք է թույլ տան իրաքյան իրադարձությունների կրկնվելը: Վարչապետը նշել է «Իրաքի օկուպացման շուտափույթ դադարեցման» անհրաժեշտությունը:

Միրոն նաեւ նշել է, որ երկու հարեւան պետությունները չպետք է ետ նայեն, նրանք պետք է իրենց հարաբերությունները կառուցեն վստահության սկզբունքների վրա:

100-ամյակի մեդալ՝ Աղան արք. Բալիոզյանին

Սիդնեյից (Ավստրալիա) էլ. փոստով հաղորդում են, որ հուլիսի 24-ին Ուիլոուբիի քաղաքապետարանի դահլիճում տեղի ունեցած հանդիսավոր նիստի ընթացքում հարյուրամյակի մեդալ է շնորհվել Հայ առաքելական եկեղեցու Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի թեմի առաջնորդ Աղան արք. Բալիոզյանին: Հանդիսությանը, որը նվիրված է եղել որպես դաշնային պետություն Ավստրալիայի գոյության 100-ամյակին, ներկա են գտնվել կառավարական եւ համայնքային բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ: Ավստրալիայի վարչապետ Ջոն Հոուարդի կարգադրությամբ ստեղծված հարյուրամյակի մեդալը շնորհվում է նրանց, ովքեր նշանակալի ավանդ են ներդրել դաշնային պետության կայացման առաջին 100-ամյակի գործին:

«Նրանք, ովքեր ներդրում են կատարում, ավելի շատ բան են վերցնում կյանքից: Հաջողությունը չափվում է այն պատրաստակամությամբ, որ մարդիկ ունեն ուրիշների կյանքն առավել բարվոք դարձնելու համար, Դուք լրիվ արժանի եք այս մեդալին», ասված է հոգեւոր հորն ուղղված շնորհավորական նամակում:

Ձերբակալվել է հետախուզվող Մակարյանը

2003 թ. հուլիսի 28-ին ձերբակալվել է հուլիսի 11-ին Գյումրի քաղաքի Հաղթանակի պողոտայում տեղի ունեցած սպանությունների մասնակից, ՀՀ քր. օր. 15-99 հոդ. 6-րդ կետի եւ 232 հոդ. 1-ին մասի մեղադրանքով հետախուզման մեջ գտնվող Արտյոմ Մակարյանը, տեղեկացնում է ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչությունը:

Շնորհավորանքներ ՀԹՄՄ նորընտիր նախագահին

Յարգարժան Տիար Ռուբէն Միրզախանեան

Այսու կու գամ սրտանց շնորհաւորելու Ձեզ, Թէքէեան մշակութային միութեան Հայաստանի Վարչութեան նախագահի պաշտօնակատար ընտրուելնուդ առթիւ, եւ Ձեզի մաղթելու կատարեալ յաջողութիւն:

Ձեր անցեալի փորձառութիւնը եւ Հայաստանի ընկերային-քաղաքական կեանքի հմտութիւնը մեծապէս պիտի նպաստէ ԹՄՄիութեան հզօրացման եւ զարգացման Հայաստանի մէջ, իսկ Ձեր վարչական կարողութիւնները պիտի նպաստեն համակարգելու միութեանս իրագործած ծրագիրները Հայաստանի կրթական եւ մշակութային կեանքին մէջ:

Լաւագոյն մաղթանքներով՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ
ՌԱԿ Մամլօ դիվանի ատենապետ
Դետրոյթ

Յարգարժան պրն Ռ. Միրզախանյան

Տեղեկանալով, որ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության վարչության նիստում միության նախագահի պաշտոնակատար է ընտրվել պրն Միրզախանյանը, այդ առթիվ «Թեքեյան կենտրոն» հիմնադրամի նախագահի, հոգաբարձուների խորհրդի, տնօրենության, ինչպես նաեւ աշխատակազմի անունից հայտնում ենք մեր շնորհավորանքներն ու մաղթում հետագա եռանդուն եւ բեղմնավոր աշխատանք: Միաժամանակ հույս ենք հայտնում, որ այսուհետեւ Հայաստանում կծավալի մշակութային ակտիվ գործունեություն, նպաստելով միության ավելի ճանաչմանը եւ մշակույթի զարգացմանը:

«Թեքեյան կենտրոն» հիմնադրամի
նախագահ Վ. ՈՒԶՈՒՆՅԱՆ
Լոնդոն

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆԻՑ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻՆ

Թուրքիայի արտգործնախարարը տեր է կանգնում Հայաստանին

Նրա հոգատարությունը սահման չունի

Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի Վաշինգտոն կատարած այցի նախօրյակին **«Ազգը»**, հենվելով թուրքական հանրային հեռուստատեսության վրա, տեղեկացրել էր, որ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հետ հանդիպմանը կարծարծվի հայ-թուրքական հարաբերությունների հարցը: Թվում էր, թե նույն աղբյուրն այցը լուսաբանելիս կապահովի նախորդ տեղեկության շարունակականությունը եւ գոնե կնշի, թե Փաուել-Գյուլ հանդիպմանը Հայաստանի հարցն արծարծվե՞լ է, թե՞ ոչ:

Քանի որ դա չարվեց, ուստի մենք ենթադրեցինք, որ Գյուլի հանդիպումներում ամերիկյան կողմն, այնուամենայնիվ, Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների հարցը շրջանցել է: Հակառակ ենթադրություններին՝ այդ հարցն, այնուամենայնիվ, արծարծվեց: Այլապես Գյուլն Անկարայում այցի շրջանակներում քննարկված հարցերին անդրադառնալիս Հայաստանի հետ հարաբերությունների մասին չէր նշի:

Ի դեպ, նա այցի մասին որոշ պարզաբանումներ է տվել եւ ասել. «ԱՄՆ-ի հրեական լոբբին ինձ Պաղեստինի առաջնորդ Յասեր Արաֆաթի հետ չհանդիպելու որեւէ պահանջ չի ներկայացրել»: Գյուլը միաժամանակ հաստատել է, որ բանակցությունների ընթացքում քննարկվել է Իրանի խնդիրը, եւ ինքն ամերիկյան կողմին հաղորդել է Իրանի ներքաղաքական զարգացումներին չմիջամտելու նպատակահարմարության մասին իր կարծիքը: Այս ամենին հուլիսի 29-ի համարում անդրադառնում է «Զամանը»:

Ըստ «Զամանի», Գյուլը նշել է, որ Հայաստանի նկատմամբ բացասական որեւէ դիրքորոշում այլեւս չունեն, եւ ընդգծել է. «Երբ առկա խնդիրները լուծվեն, ապա մենք տեր կկանգնենք աղքատության մեջ տառապող 1,5 միլիոն հայերին: Հայաստանը դատարկվում է: Հայերը գաղթում են»: Վերջում Գյուլն ավելացրել է. «Այս ամենի կարգավորման համար անհրաժեշտ է, որ Ղարաբաղի հարցում առաջընթաց քայլ կատարվի»:

Գյուլի հոգատարությունը, որն անսահման է, մեկնաբանության կարիք չի զգում, հայերին տեր կանգնելու թուրքական նկրտումները՝ եւս: Թերեւս անհասկանալին Հայաստանի շրջափակումն էր, շնորհիվ Գյուլի դա էլ հասկանալի դարձավ: Ուրեմն Հայաստանը շրջափակելու Թուրքիայի նպատակը դրա բարգավաճմանը նպաստելն է: Չէ՞ որ շնորհիվ Թուրքիայի Վրաստանն ու Ադրբեջանը վաղուց բարգավաճել են: Պարզապես թուրքական տնտեսությունն է անընդհատ քայքայվում, սակայն դա էլ հոգ չէ, մեկ ուրիշն էլ Թուրքիային տեր կկանգնի:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Ազգային դիմագիծն ու հեղինակային իրավունքը կորցնելու անհանգստություն

«Կասկադ» համալիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ...

Դեռեւս խորհրդային տարիներին հայ ճարտարապետներ Ջիմ Թորոսյանը, Սարգիս Գուրզադյանը ու Ասլան Մխիթարյանը նախագծեցին «Կասկադ» համալիրը, որն այսօր հավակնում է դառնալ մեր ժողովրդի ամենասիրելի մշակութային վայրերից մեկը:

Հայաստանի ստեղծագործական միությունների խորհուրդը, սակայն, խորապես մտահոգված է ազգային ճարտարապետական ոճով աչքի ընկնող այս կառույցի խեղաթյուրման վտանգից, որի մասին որոշել էր արտահայտվել, քանի դեռ թանգարանի կառուցման աշխատանքները առջեւում են: Ժուռնալիստների միությունում խորհուրդը երեկ մամլո ասուլիս էր հրավիրել, որին մասնակցում էին Հայաստանի ճարտարապետների միության նախագահ Մկրտիչ Մինասյանը, գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը, թատերական միության նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը, Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանը, ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը: Նրանց հուզում էր մասնավորապես «Կասկադ» համալիրը ավելորդ խեղաթյուրումներից պահպանելու, գլխավոր ճարտարապետներին հեղինակային իրավունքից զրկելու հարցը:

Ճարտարապետների միության նախագահը հիշեցրեց, որ «Կասկադ» համալիրը կրում է «Հայաստան» անունը, ներկայացնում մեր պատմական անցյալը, քաղաքաշինական կարեւորագույն օբյեկտ է, որի 1/4 մասն արդեն կառուցված էր «Գաֆէսճյան հիմնադրամին» հանձնելուց առաջ:

Ստեղծագործական միությունների նախագահներին վրդովեցրել է այն, որ հաշվի չեն առնվել կառույցը նախագծած ճարտարապետների հեղինակային իրավունքները:

Նրանք դիմել են հանրապետության նախագահին, ապա ստացել Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանի նամակը, որի պատասխանն էլ երեկվա քննարկման նյութն էր:

Լեւոն Անանյանը շեշտեց, որ իրենց անհանգստությունը գալիս է վերջին տարիների մշակութային կորուստներից ու աղավաղումներից, որոնց վերաբերյալ հասարակության արձագանքները նման էին պարապ կրակոցի: Մեր երկրում, նրա կարծիքով, կամաց-կամաց ձեւավորվում է գեղարվեստական մթնոլորտ, որն անհրաժեշտ է դրսից բերված մշակութային քաղաքականությունների առաջ պատնեշ դնելու իմաստով:

Պրն Ղազանչյանն իր դժգոհությունը հայտնեց հեռուստատեսությամբ անվերջ հնչող կարգախոսից՝ «մի քիչ էլ համբերենք ու կապրենք ուրիշ Հայաստանում»: «Եկեք հրաժարվենք ուրիշ Հայաստանից ու ապրենք մեր Հայաստանում», ասաց նա:

Չմանրամասնելով յուրաքանչյուրի խոսքն առանձին՝ նշենք Նարեկ Սարգսյանի կարծիքը այս խնդրի վերաբերյալ: «Գաֆէսճյան հիմնադրամի» հավաքածուն համարելով բացառիկ եւ թանգարանի կառուցումը անչափ կարեւոր երկրի միջազգային հեղինակության եւ զբոսաշրջության զարգացման համար, նա մանրամասն ներկայացրեց հիմնադրամի հետ կնքած պայմանագրի այն կետերը, որոնք առնչվում են «Կասկադի» ճարտարապետական ոճի պահպանմանը: Նրա խոսքերով, «Կասկադն» իր հարակից 8 հա տարածքով ոչ թե վաճառվել է հիմնադրամին, այլ իբրեւ պետական գույք պահպանվել է եւ ստեղծվել է նոր «Գաֆէսճյան թանգարան հիմնադրամը» հոգաբարձուների խորհրդով, որի կազմում ընդգրկված է նաեւ Երեւանի քաղաքապետը: Ըստ պայմանագրի հիմնադրամը պետք է կառուցի թանգարանը, «Կասկադի» անավարտ մասը, իսկ 6 հա պահպանի որպես կանաչ տարածք:

«Կարծում եմ, որ ստեղծագործական միությունների խորհուրդն ու հիմնադրամի աշխատակազմը կլինեն վստահելի գործընկերներ: Ճարտարապետական առաջարկներ ստանալու համար Երեւանի քաղաքապետարանին դիմելու ժամանակ անպայմանորեն նկատի կունենանք «Կասկադի» խեղաթյուրումների հետ կապված բոլոր մտահոգությունները: Առայժմ մտքերի փոխանակման, պրպտումների փուլն է՝ հասկանալու համար, թե ինչպիսին պետք է լինի թանգարանը: «Կասկադի» գլխավոր ճարտարապետների կարծիքները կարեւոր են, հետեւաբար վերջնական նախագիծը հաստատելիս դրանք հաշվի կառնենք», ասաց պրն Սարգսյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Բազեի» կանչով

Համահայկական երիտասարդական հավաքը կազմակերպվում է երկրորդ անգամ

Հուլիսի 28-ին մեկնարկել է եւ մինչեւ օգոստոսի 5-ը կշարունակվի «Բազե» համահայկական երիտասարդական հավաքը: Արդեն երկրորդ տարին կազմակերպվող ակցիան թերեւս ավանդական դառնալու հավակնություն ունի: Այս օրերին Դիլիջանում համախմբվել են շուրջ 550 երիտասարդներ Արցախից, Ջավախքից, Հայաստանից, սփյուռքից: Քաղաքի 3 պանսիոնատներում երիտասարդները տեղակայվել են 3 ճակատներով կարմիր, կապույտ եւ նարնջագույն՝ իբրեւ Հայաստանի պետական դրոշի գույների խորհրդանիշ: Ծրագրի կազմակերպիչ Համահայկական երիտասարդական հիմնադրամը նպատակ ունի «Բազե» ճամբարի պայմաններում տարբեր երկրներից Հայաստանի տարբեր մարզերի հայ երիտասարդների համար ստեղծել միմյանց հետ շփվելու հնարավորություն: Այս տարվա հավաքին մասնակցում են մոտ 100 երիտասարդներ սփյուռքից, նրանցից շատերի համար «Բազե» ճամբարին մասնակցելը հայրենիք գալու առաջին առիթն է:

Ճամբարի 8 օրերի ընթացքում կազմակերպիչները նախատեսել են տարաբնույթ միջոցառումներ՝ մարզական, մշակութային, ինտելեկտուալ խաղեր:

Երեկ «Բազե» կատարած մեր այցի ժամանակ երեք ճակատներում էլ ֆուտբոլի մրցումներ էին, օրվա երկրորդ կեսին երգի մրցույթ: Վերջինիս ժյուրին «աստղային ջոկատն» էր կազմված հայկական էստրադայի երգիչներից: Հաստատ ժյուրիի անդամներին դժվար աշխատանք էր սպասում, քանի որ մասնակիցները թեեւ սիրողական մակարդակի երգիչներ էին, բայց շատերը հրաշալի ձայնով օժտված:

Երգի մրցույթը մեկն է բազմաթիվ մրցույթներից, որը կարմիր, կապույտ եւ նարնջագույն ճակատներից մեկին կտանի դեպի հաղթանակ, հաղթողին կտրվի «Հրաժեշտի երեկոյի» խարույկը վառելու պատիվը:

Յուրաքանչյուր օր լի է նաեւ մի շարք ժամանցային միջոցառումներով, օրվա վերջում կազմակերպվում էր դիսկոտեկ: Երեկվա դիսկոտեկը խոստանում է առավել հետաքրքրական լինել կապույտ ջոկատում, այնտեղ պատրաստվում էին ծննդյան տարեդարձ նշել:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Դիլիջան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ

Հարցազրույց Եվրոպայի հայ միությունների ֆորումի քարտուղար Թորոս Սակերյանի հետ

- Պրն Սակերյան, ինչպես իմացանք, Եվրոպայի հայ միությունների ֆորումը նախապատրաստվում է նոր խորհրդաժողովների ու ֆորումների՝ բնականոն հունի վերադարձնելու կազմակերպությունը, որը վերջին տարիներին բավական մեծ ծրագրեր էր իրականացրել, իսկ վերջերս բախվել որոշ դժվարությունների:

- Պետք է հիշեցնեմ, որ ընդամենը 5 տարեկան մի կազմակերպություն, որ տարբեր ծրագրեր է իրականացնում, բնականաբար տարբեր հարցերի եւ դժվարությունների է հանդիպելու: Որեւէ կազմակերպություն կատարյալ չէ եւ կարիքն ունի հարատեւ բարելավման-բարեկարգման: Սա նույնպես վերաբերում է Եվրոպայի հայ միությունների ֆորումին: Մենք հիմա այնպիսի ժամանակահատվածում ենք, ուր տեղի է ունենում բարեփոխումների, վերակազմակերպման գործընթաց՝ հնարավորության սահմաններում: Ֆորումը սկսելու է շարունակել իր ծրագրերի իրականացումը նաեւ այսօր:

- Հակառակ հունիս ամսին Վենետիկում կայացած ԵՀՄՖ-ի 5-րդ տարեկան ժողովում կազմակերպության ապագայի նկատմամբ առաջացած որոշ տարաձայնություններին, սփյուռքի բազմաթիվ կառույցներ հայտնել են իրենց զորակցությունը Ձեզ, որպես ֆորումի քարտուղարի: Այս կապակցությամբ ի՞նչ կասեիք:

- Եվրոպան մեծ ցամաքամաս է, ժամանակի ընթացքում երեւան էին գալու անձինք, որոնք իրականացված էին ուզում տեսնել իրենց անձնական իղձերն ու փափագները՝ ընդհանուր ժողովրդի ու կազմակերպության հաշվին: Հակառակ այն իրողության, որ ղեկավար անձի հանդեպ նախանձի զգացումն առանձնապես շեշտված է հայերի մեջ, այն համարում եմ բնական ու մարդկային: Ֆորումի մեջ էլ կան անձնավորություններ, ովքեր անձնական երազների իրականացման համար փորձում են օգտագործել կազմակերպությունը: Ցավալին այն է, սակայն, որ տարիների տքնաջան աշխատանքով կառուցված ֆորումը նրանք ոչ թե բարեկարգման են տանում, այլ դեպի սխալ ուղղություն: Մենք չենք ցանկանում այսպիսի իրագործումները քամուն տալ եւ ամեն ինչ նորից սկսել:

- Ինչպես գիտենք, ԵՀՄՖ-ին անդամակցելու եւ նրա գործունեությանը մասնակից դառնալու ցանկություն են հայտնել սփյուռքի եւ Հայաստանի շատ կազմակերպություններ: Ի՞նչ կասեիք այդ առթիվ:

- Հարկ եմ համարում նշել, որ ֆորումը եվրոպական տարածաշրջանային կառույց է եւ կանոնակարգի համաձայն նրա անդամ կարող է դառնալ այդ տարածաշրջանի ցանկացած միություն:

Իսկ ինչ վերաբերում է այլ տարածաշրջանների հայկական միություններին եւ Հայաստանի կազմակերպություններին, մենք միշտ էլ ողջունել եւ խրախուսել ենք նրանց մասնակցությունը մեր աշխատանքներին, հրավիրյալի կարգավիճակով:

- Ի՞նչ խոսք ունեք փոխանցելու հայրենիքի եւ սփյուռքի ներկայացուցիչներին այս կարեւոր տարվա համար, երբ տեղի են ունենալու սփյուռք-Հայաստան մի շարք կարեւոր միջոցառումներ:

- Վերջերս մի զարմանալի երեւույթ է երեւան եկել: Մարդիկ տարիներ շարունակ քննադատում էին հայերին, որ չեն միաբանվում, չեն համագործակցում: Այսօր որոշ անձինք մամուլի էջերում հանդես են գալիս հայերի միագործակցության, միաբանության համար տարվող աշխատանքների ու ջանքերի դեմ: Ես դա համարում եմ անհասկանալի մտածելակերպ, հետամնաց ու վտանգավոր, երբ բոլոր միջոցներով պետք է պայքարենք, որ տեղի հայերը միավորվեն ու համագործակցեն: Այս գործընթացը պետք է առաջ տանենք: Այն մարդիկ, որոնք հանդես են գալիս համագործակցության եւ միավորման դեմ՝ գործ չունեն հայերի կյանքում:

Հարցազրույցը վարեց
ՍԱՄՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆԸ
Ժնեւ-Երեւան

Հայկական ավիաընկերությունը IATA-ի անդամ

Ինչպես տեղեկացանք «Հայկական միջազգային ավիաուղիներ» ընկերության լրատվական բաժնից, հուլիսի 24-ից ընկերությունը դարձավ Օդային տրանսպորտի միջազգային ասոցիացիայի (IATA) անդամ: Դա նշանակում է, որ հայկական ավիաընկերությունը մյուս ավիաընկերությունների կողմից ճանաչվում է որպես միջազգային չափանիշներին համապատասխան ավիափոխադրումներ կատարող: IATA-ի ակտիվ անդամ դառնալով, հնարավոր է դառնում նաեւ ուղղակի պայմանագիր կնքել այլ ավիաընկերությունների հետ: Դրա շնորհիվ ուղեւորը, ձեռք բերելով 1 տոմս, հնարավորություն կստանա ճամփորդելու այլ ավիաընկերությունների օդանավերով՝ ընդամենը մեկ անգամ գրանցելով իր տոմսը եւ ուղեբեռը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԹ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Պետավտոտեսչությանը վերաբերող հարցերին պատասխանում է ոստիկանության լրատվականը

«Ազգ» օրաթերթն իր հրապարակումներում բազմիցս անդրադարձել է պետավտոտեսչության եւ պետավտոտեսուչների հետ կապված խնդիրներին: Մասնավորապես մեր հրապարակումներում նշել ենք ավտոտեսչության համակարգում կոռուպցիոն դրսեւորումների, վարորդ-պետավտոտեսուչ հարաբերությունների մասին: Մասնավոր, ոչ պաշտոնական զրույցներում որպես վարորդներից դրամ վերցնելու հիմնավորում, պետավտոտեսուչները նշում էին, թե, օրինակ, իրենց ծառայողական մեքենաների ծախսերը կատարում են իրենք: Ասենք, մեքենայի համար վառելիքը «գնում է» պետավտոտեսուչը եւ, ըստ վերջինի, պետք է, որ այդ ծախսը «արդարացվի»:

Մենք փորձեցինք ճշտել, թե իրականում պետավտոտեսչության համակարգում բենզին հատկացնելու եւ մի քանի այլ հարցերի առումով ինչպիսին է վիճակը: **«Ազգի»** գրավոր հարցին, թե որքան բենզին է հատկացվում հսկողությունն իրականացնող ավտոտեսուչների ծառայողական մեքենաների համար, եւ քանի կիլոմետր է նախատեսված անցնել, ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության պետ Արտակ Վարդազարյանը պատասխանել է հետեւյալը: Պետավտոտեսուչների ծառայողական մեքենաներին օրական հատկացվում է 50 լիտր բենզին, եւ ըստ այդմ, թույլատրելի վազքը կազմում է 550 կմ:

Թե ինչպե՞ս եւ ի՞նչ միջոցներով է կազմակերպվում պետավտոտեսչության մեքենաների տեխսպասարկումը, ոստիկանությունից տեղեկանում ենք, որ տեխսպասարկումն իրականացվում է կենտրոնացված կարգով, ոստիկանության ավտոտնտեսությունում: Եվ հետաքրքրականն է, որ ի հակադրություն պետավտոտեսուչների արդարացման, ոստիկանության ավտոտնտեսությունում տեխսպասարկումը կատարվում է պետբյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին:

«Ազգի» հարցին, թե որքան է ավտոտեսուչի միջին աշխատավարձը, ՀՀ ոստիկանության լրատվականը պատասխան չի տվել: Պատասխան չի տրվել նաեւ մեր այն հարցին, թե պետավտոտեսչության համակարգում ինչպիսի հակակոռուպցիոն միջոցներ են իրականացվում: Առկախ թողնելով նշված երկու հարցերը, ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչությունը մյուս հարցերին ի պատասխան մեզ տեղեկացնում է, որ 2003 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում ոչ մի պետավտոտեսուչ չի հեռացվել աշխատանքից: Միեւնույն ժամանակ նույն ժամանակահատվածում ճանապարհային կանոնների խախտումների պատճառով պետավտոտեսուչները կազմել են 62 հազար 446 արձանագրություն, տուգանվել է 55 հազար 580 մարդ:

Ինչ վերաբերում է 2002 թ.-ին, ապա այդ ընթացքում պետավտոտեսչության 7 աշխատակից հեռացվել է ՆԳ համակարգից, հարուցվել է քր. գործ:

Այս պատասխաններով հանդերձ, նշենք, որ անգամ հատկացվող 50 լիտր բենզինի եւ X աշխատավարձի պայմաններում ավելի մեծ հարցականով է մնում այն խնդիրը, թե ինչպե՞ս հատկացվում է նշված քանակությամբ բենզին: Այստեղ խնդիրը բնավ էլ շարքային պետավտոտեսուչի շահերի պաշտպանությունը չէ, այլ ընդամենը այն հանգամանքի շեշտադրումը, որ հակակոռուպցիոն ծրագրերը, ինչպես կարելի է դատել խմբագրությանն ուղարկված պատասխանից, հանգում են միայն այն բանի, որ ՆԳ համակարգից աշխատակիցներ են հեռացվում: Իսկ թե այլ՝ հակակոռուպցիոն բնույթի ավելի կոնկրետ ինչպիսի քայլեր են ձեռնարկվում, ոստիկանության լրատվականը պատասխան չի տալիս:

Եթե այս ամենին ավելացնենք նաեւ, որ սահմանադրությամբ իրավական, սոցիալական, ժողովրդավարական եւ ինքնիշխան հռչակված Հայաստանի Հանրապետությունում միշտ չէ, որ կատարվում են պարտավորությունները, կարող ենք, թերեւս, եզրակացնել, որ կոռուպցիան դեռ երկար կմնա ՀՀ պետական ապարատի առաջին բնութագրիչներից մեկը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՑՈՒ ԱՄԲՈՆ

Մինչդեռ ժողովուրդը ձանձրացել է

Ազգային ժողովի պատգամավոր պրն Շ. Քոչարյանի դիմումի համաձայն ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշմամբ բեկանվեցին Ազգային ժողովի թիվ 16 ընտրատարածքի ընտրությունների արդյունքները:

Հուլիսի 20-ին կայացած ընտրությունների արդյունքներով պրն Քոչարյանը կրկնակի պարտություն կրեց, եւ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը վերստին պատգամավոր գրանցեց անկուսակցական Վլադիմիր Բադալյանին, որի օգտին քվեարկել էր 5412 ընտրող:

Պրն Քոչարյանը համամասնական ցուցակով մայիսի 20-ին ընտրվել էր պատգամավոր եւ ստացել պատգամավորական մանդատ: Ի՞նչն էր նրան ստիպում, որ գրպանում ունենալով պատգամավորական մանդատ, դիմեց Սահմանադրական դատարան: Մի՞թե «Արդարություն» դաշինքի ցուցակից մեծամասնական ընտրակարգով գրանցված, բայց համապատասխան ձայներ չստացածների մեջ չկար այլ անձնավորություն նման նախաձեռնությամբ հանդես գալու համար: Թեկուզ թիվ 8 ընտրատարածքում քվեարկվող Էմմա Խուդաբաշյանը:

Հետագայում պարզվեց, որ նա այդ քայլին դիմեց այն հայցով, որ Սահմանադրական դատարանում գործը շահելով, կրկնակի ընտրություններում հաստատ կհաղթի, որով ճանապարհ կբացի դաշինքի համամասնական ցուցակի համապատասխան համարում գտնվող, նախկին պատգամավոր Էմմա Խուդաբաշյանի համար:

Ուրեմն մեկ մանդատ ստանալը շատ ավելի կարեւոր եւ անհրաժեշտ էր նրա համար, քան հուլիսի 20-ին, հանգստյան օրը բնակիչ-ընտրողներին անհանգստացնելը:

Շատ պատգամավորներ, ինչպես նաեւ պրն Քոչարյանը, միշտ խոսում են ժողովրդի անունից, ժողովրդի համար, ժողովրդի տրամադրությունների եւ ժողովրդի սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավման մասին, բայց իրականում ավելի շատ մտահոգվում են իրենց անձնական շահերի լուծմամբ: Ինչո՞ւ չմտածել, թե ի՞նչ անել ժողովրդի տրամադրությունը բարձրացնելու, նրանց կորցրած հավատը վերականգնելու մասին եւ այլն:

Գուցե 20/7-ի ընտրությունների արդյունքներն էլ չբավարարեն պրն Քոչարյանին, քանի որ հեռուստատեսությամբ հայտնեց, որ Սահմանադրական դատարան դիմելու համար դեռ ժամանակ կա: Չէ, հավանաբար պրն Քոչարյանը ցանկանում է տարածքի բնակչությանը պահել պերմանենտ ընտրությունների մեջ, միայն թե իր նպատակին հասնի, հաշվի չառնելով ոչ բնակչության կարծիքը, ոչ էլ ընտրություններից ծանձրացած նրա տրամադրությունները:

Դա արդեն, կարծում եմ, աններելի է Ազգային ժողովի ստաժավոր պատգամավորին, ժողովրդի ցավով «մտահոգվող» անձնավորությանը:

Աշնանն սկսվելու են Ազգային ժողովի նստաշրջանները, ուստի խիստ անհրաժեշտ եմ համարում, որ ինչպես պրն Քոչարյանը, այնպես էլ «Արդարություն» դաշինքից ընտրված բոլոր պատգամավորները մասնակցեն նստաշրջանի աշխատանքներին, ցուցաբերեն լրջություն հասարակության շերտերում եղած անառողջ տրամադրությունները ցրելու, ժողովրդին միմյանց մերձեցնելու, Հայաստանի Հանրապետության եւ ժողովրդի առաջ ծառացած հարցերի լուծման գործում, երբեք չմոռանալով, որ պարտավոր են արժանավայել ու մեծ պատասխանատվությամբ ծառայել, այո՛ ծառայել ժողովրդին:

ՎԱՐԴՈՒՀԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Սկսվեց Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործով դատաքննությունը

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է արդեն կոնկրետ դահլիճ մտնելու անցակետում տիրող իրավիճակին, ապա գրանցվելիս որոշ մարդիկ ի ցույց դրեցին իրենց ոչ նորմալ վերաբերմունքը ոչ միայն դատական համակարգի, այլեւ ընդհանրապես մարդկանց նկատմամբ: Մասնավորապես, ներկայումս ԱԺ պատգամավոր Ստեփան Զաքարյանն իրեն թույլ տվեց ոչ միայն հաստատված հերթից «թռչկոտումներ կատարել», այլեւ բավականին հանգիստ վերաբերվեց իր արարքի նկատմամբ հնչած գնահատականներին, կարծես արածը պատգամավորին վայել էր եւ տեղին:

Ինչեւէ: Դահլիճը լեփ-լեցուն էր: Այնտեղ էին ամբաստանյալ Արմեն Սարգսյանի եղբայր Արամ Սարգսյանը եւ մայրը՝ տիկին Գրետան: Դահլիճում էին նաեւ Ստեփան Դեմիրճյանը, Րաֆֆի Հովհաննիսյանը, Արամ Գասպարի Սարգսյանը, Շավարշ Քոչարյանը, Արշակ Սադոյանը, մի շարք պատգամավորներ, «Հանրապետություն» կուսակցության ներկայացուցիչներ:

Սկսելով դատաքննությունը, դատավոր Սարո Արամյանը նախ պարզեց, որ կողմերից ոչ մեկը բացարկ չի հայտարարում մյուսներին, նաեւ՝ դատավորին: Այնուհետեւ դատավորը սկսեց 13 ամբաստանյալների կենսագրություններից: Ամբաստանյալ Արմեն Ջավենի Սարգսյանը մինչեւ կալանավորվելն աշխատել է որպես Արարատի պահածոների գործարանի խորհրդի նախագահ, մասնակցել է ՀՀ եւ ԼՂՀ սահմանների պաշտպանության գործողություններին: Ամբաստանյալը, ի պատասխան իր առողջական վիճակի մասին դատավորի հարցին, նշեց, որ կալանավորման օրվանից ունի ջերմություն: Արմեն Սարգսյանի շահերը դատարանում, ինչպես նաեւ նախաքննության ժամանակ կպաշտպանեն երկու փաստաբան՝ Հովիկ Արսենյանը եւ Ռոբերտ Գրիգորյանը:

Ամբաստանյալ Ջոն Հարությունյանը, որ ծնվել է Ղարաբաղի Մարտունի քաղաքում, հայտարարեց դատարանում, թե ինքը նախկինում դատված չի եղել, սակայն մեղադրողի հարցի միջոցով ճշտեց, որ դատապարտվել է, բայց կալանքի տակ չի գտնվել: Այնուհետեւ Ջոն Հարությունյանի շահերը կներկայացնի փաստաբան Լուսնթագ Բադալյանը:

Ղարաբաղի նույն Մարտունի քաղաքից է նաեւ ամբաստանյալ Ֆելիքս Առուստամյանը, որը մինչեւ կալանավորվելը չի աշխատել, դատապարտված չի եղել: Նրա շահերը նախաքննության ժամանակ ներկայացրել է Էդիկ Չինարյանը, որը դատարանին տեղեկացրել էր, որ դատաքննության համար իր հետ պայմանագիր չի կնքվել:

Մարտունի քաղաքից է նաեւ ամբաստանյալ Սամվել Աբրահամյանը: Վերջինս առաջին խմբի հաշմանդամ է, ինչը հետեւանք է մարտական գործողություններին մասնակցելու: Դատարանում Սամվել Աբրահամյանը հայտնեց, որ մինչեւ կալանավորվելը զբաղվել է անհատական բիզնեսով, եղել է դատված: Դատավորի հարցին, թե ինչի՞ համար է դատվել, Սամվել Աբրահամյանը պատասխանեց, որ այդ ժամանակ «Ղարաբաղի կեսը դատվել է»: Ամբաստանյալը մանրամասնեց, որ դատապարտվել է որպես «Սամոյի մարդ»: Իսկ դատավորի հարցին, թե ինչո՞ւ չի ասում այդ մասին, ամբաստանյալը պատասխանեց, որ դեռ ժամանակ կա, եւ ինքն ասելու շատ բան ունի: Սամվել Աբրահամյանը հրաժարվեց պաշտպան ունենալուց:

Ամբաստանյալների մյուս խումբը նախկին Արտաշատի շրջանից է: Մասնավորապես Գեղամ Շահբազյանը եղել է մսավաճառ, դատված չէ, եւ նրա շահերը կպաշտպանի Լուսնթագ Բադալյանը: Արտաշատի

շրջանից է նաեւ ամբաստանյալ Գրիգոր Պետրոսյանը, որը մինչեւ կալանավորվելը զբաղվել է անհատական բիզնեսով, դատված չի եղել: Նրա շահերը պաշտպանող փաստաբան Լիպարիտ Սիմոնյանը դատարան չէր ներկայացել: Պաշտպանի նման վերաբերմունքը դատարանի նկատմամբ հանկարծակի պոռթկմամբ շարժեց դատավորի զայրույթը: Սարո Արամյանը որոշեց համապատասխան գրություն գրել Հայ փաստաբանների միջազգային միություն՝ Լիպարիտ Սիմոնյանի անպատասխանատու վարքագծի մասին: Չնայած սրան, Գրիգոր Պետրոսյանի շահերը կպաշտպանի Լիպարիտ Սիմոնյանը:

Արտաշատի շրջանից է եւս մեկ ամբաստանյալ՝ Լյովա Հարությունյանը: Վերջինս մինչեւ կալանավորվելն աշխատել է որպես արտադրական կոոպերատիվի տնօրեն, դատված չի եղել: Լյովա Հարությունյանը դատարանում բողոքեց նյարդերից եւ գլխացավերից: Նրա փաստաբանն է Վաղինակ Գեւորգյանը:

Ամբաստանյալ Հովհաննես Հարությունյանը նախկինում դատված չի եղել, աշխատել է որպես խանութի տնօրեն: Նրա փաստաբանն էր Հոկտեմբեր Քարամյանը: Ամբաստանյալ Սամվել Հարությունյանը նույնպես դատված չի եղել, նրա շահերը ներկայացնում է Լուսնթագ Բադալյանը: Երեւանաբնակ ամբաստանյալ Խաչիկ Սահագինյանը, որի շահերը պաշտպանում է Ալբերտ Քարամյանը, նույնպես դատված չի եղել, մինչեւ կալանավորվելը չի աշխատել:

Ամբաստանյալներ Նշան Մուրադյանը, Ռաֆիկ Մելքոնյանը եւ Արմեն Մանասյանը հրաժարվեցին պաշտպան ունենալուց: Նշենք, որ այս երեքի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանք չի ընտրվել: Նրանցից Ռաֆիկ Մելքոնյանն օծունցի է, թոշակառու, իսկ Արմեն Մանասյանը ԼՂՀ քաղաքացի:

Դատավորը հայտարարեց, որ մեղադրանքը դատարանում պաշտպանում են մեղադրողներ Զ. Թադեւոսյանը, Ա. Ավագյանը եւ Լ. Մելքոնյանը: Տուժողի իրավահաջորդ Հովհաննես Նաղդալյանի շահերը ներկայացնում էր Ռուբեն Ռշտունին:

Երբ դատավորը դիմելով կողմերին, ասաց, որ կարող են հանդես գալ միջնորդություններով, ամբաստանյալ Արմեն Սարգսյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանը հայտնեց, որ հաշվի առնելով ամբաստանյալներից մեկի պաշտպանի բացակայությունը, ցանկանում է ճշտել դատարանի վերաբերմունքը, թե նպատակահարմա՞ր է արդյոք միջնորդություններ անել, չունենալով պաշտպաններից մեկի կարծիքը: Մեղադրող կողմը համաձայնեց, որ պաշտպանի բացակայության պարագայում հնարավոր չէ դատաքննությունը շարունակել: Նույնակարծիք էր նաեւ տուժողին ներկայացնող Ռուբեն Ռշտունին: Ըստ նրա, պաշտպաններից մեկի բացակայությունը միանգամայն հիմք է նիստը հետաձգելու համար:

Այդպիսով, դատարանը որոշեց, ելնելով ամբաստանյալ Գրիգոր Պետրոսյանի շահերից, որի պաշտպանը չէր ներկայացել եւ միջնորդությունների փուլում հնարավորություն չունի իր կարծիքը հայտնելու դատարանին, հետաձգել դատական նիստը մինչեւ օգոստոսի 5-ը:

Արդեն միջանցքում տուժողի իրավահաջորդ Հովհաննես Նաղդալյանն ասաց, որ համաձայն է ներկայացված մեղադրանքին: Իսկ ամբաստանյալներից Արմեն Սարգսյանի եղբայր Արամ Սարգսյանը լրագրողների հարցերին պատասխանեց, որ իր եղբոր ամբաստանյալ լինելը պայմանավորված է, երեւի թե, Վազգեն Սարգսյանին շատ նման լինելով:

Ելնելով նմանատիպ դատերի մեզանում ձեւավորված ընդհանուր պրակտիկայից, ամեն դեպքում կարելի է համոզմունք հայտնել, որ դատավարությունը կարճ չի տեւի: Չնայած դրան, երեւի թե կարելի է հույս հայտնել, որ Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործը կբացահայտվի ամբողջությամբ, ի վերջո, պատասխան տալով նրա սպանությամբ առաջացած բազմաթիվ հարցերի:

Մտահոգություններ

Կայուն զարգացման հայեցակարգը գիտականորեն հիմնավորված չէ եւ վտանգավոր հետեւանքներ կարող է ունենալ մարդկության համար

Համոզված է Հայաստանի կանաչների միության նախագահ Հակոբ Սանասարյանը

Աղքատության, կոռուպցիայի եւ մեր երկիրը սարդոստայնի պես պատած այլ չարիքների ու 21-րդ դարի իրարանցումների մեջ. միջազգային կազմակերպությունների կողմից շռայլորեն հովանավորվող ծրագրերից, ի վերջո, մի ակնկալիք ունենք մեր իրականության չարչրկված սայլը հրել դեպի կայուն զարգացում: Հարյուրավոր փորձագետներ, տնտեսագետներ ու սոցիոլոգներ, որ լծված են այդ խնդրի լուծմանը, առայժմ մեկ էական արդյունք են արձանագրում. կայուն զարգացման համաշխարհային հայեցակարգը հաջողությամբ զարգանում է ողջ աշխարհում, սակայն որեւէ գործնական արդյունք դեռեւս չի արձանագրվում: Պարզապես բոլորս ավելի իրազեկ ու գրագետ ենք դառնում նաեւ այս կարգի ծրագրերի առումով, իսկ կյանքը ինչպես որ է, շարունակվում է:

Հայաստանի կանաչների միության նախագահ Հակոբ Սանասարյանը այլ մտահոգության ու լուրջ վերլուծությունների պարտադրող դիտանկյունով է մոտենում հարցին, որը եւ նա կամեցավ արտահայտել մեր թերթի միջոցով:

- 1992 թ., երբ առանձնապես ակտիվորեն սկսեց շրջանառվել կայուն զարգացման գաղափարը, անձամբ ես էլ շատ ոգեւորված էի: Բնական է, որ ոչ մի մարդ չի կարող դեմ լինել հասարակության կայունության եւ զարգացման ծրագրերին: Շատ հարմար տերմինոլոգիա է ընտրված, որն անմիջապես համակրանք է շահում: Բայց երբ սկսում ես փոքր-ինչ խորն ու լրջորեն ուսումնասիրել, երբ սկսում ես քրքրել այդ նյութերը, պարզաբանումների կարիք է առաջանում: Եթե որեւէ հայեցակարգ ես առաջադրում, ապա հնարավորության սահմաններում պիտի կուռ լինի:

- Ի՞նչը ձեզ չի բավարարում:

- Հայեցակարգը հենց ներսում հակասություններ չպետք է ունենա: Հիմնական գաղափարաբանությունն այն է, որ մարդիկ պետք է բարեկեցիկ կյանքով ապրեն, եւ բնությունն էլ պետք է պահպանվի: Այսինքն բնական էկոլոգիական համակարգերը պիտի մնան այնպիսին, ինչպիսին որ կան, իսկ վնասվածն ու քայքայվածը պետք է վերականգնվեն: Բայց երբ փորձում ես ամեն ինչ կողք-կողքի դնել ու թվաբանական հաշվարկ անել, տեսնում ես, որ ողջ մոլորակի պետությունների համար առաջարկվող գաղափարներն ու դրանց իրագործման մեխանիզմները միմյանց չեն համապատասխանում: Խնդիրը հասկանալի դարձնելու համար մի քանի թվեր ասենք: Համաշխարհային հիմնախնդիրներով զբաղվող հենց նույն կազմակերպությունների տվյալներով, բնակչության բարեկեցությունը բարձրացնելու համար 8-10 անգամ պետք է մեծացնել արտադրանքի ծավալները: Այսօր, երբ երկրագնդի բնակչության 70-80 տոկոսն աղքատ է կամ կարիքավոր, յուրաքանչյուր մեկ մարդու հաշվով (ջրի օգտագործումը չհաշված), տարեկան մշակվում է 53-55 տոննա հումք: Նկատի ունեմ ամեն ինչ՝ հանքարդյունաբերությունից սկսած մինչեւ պատրաստի արտադրությունը: Եթե այդ թիվը բազմապատկենք 6,3 միլիարդ բնակչով, ապա ստացվում է, որ տարեկան մոտավորապես 350 միլիարդ տոննա հումք է վերամշակվում: Եթե կայուն զարգացման առաջարկով նույն այդ թիվն էլ բազմապատկենք 10 անգամ, ապա կոպիտ հաշվարկներով ստացվում է 3,5 տրիլիոն տոննա հումք:

- Դա կարող է խաթարե՞լ էկոլոգիական հավասարակշռությունը:

- Երկրագնդի ցամաքային տարածքի միայն 27 տոկոսի բնական էկոլոգիական համակարգերն են, որ պահպանված են, մոտավորապես 36,5 տոկոսը քայքայված վիճակում է, նույնքանն էլ՝ կիսաքայքայված: Վերադառնանք այդ թվերին ու պատկերացնենք, որ հումք օգտագործում ենք հենց այդ չափով, ապա այդ 27 տոկոսից էլ ոչինչ չի մնա շատ կարճ ժամանակահատվածում: Ակնհայտ է, որ այս ծրագիրը բնակչության միայն փոքր հատվածին է ապրելու իրավունք վերապահում:

- Ձեզ կարող են հակադրվել, թե այժմ շատ կան էկոլոգիապես նախընտրելի տեխնոլոգիաներ, որոնց շնորհիվ հումքը կարելի է ավելի խելամիտ, թափոնների ավելի քիչ կորուստով օգտագործել, եւ բնությանն այդքան վնասներ չպատճառել:

- Եթե նոր տեխնոլոգիաների գործարկման շնորհիվ, նույնիսկ 25-30 տոկոսով նվազի հումքի օգտագործումը, տարեկան էլի հարկ կլինի ծախսել 2-2,5 տրիլիոն տոննա հումք: Հենց սա է հակասությունը. գաղափարը գեղեցիկ է, հղկված, բայց դրան հասնելու ուղին անհավանական է: Եթե մի պահ ընդունենք, որ կայուն զարգացման ծրագիրը մի առանցքի վրա պտտվող հզոր գեներատոր է, ապա պիտի ընդունենք նաեւ, որ այդ առանցքի մի մասը կազմված է ամուր պողպատից, մյուս մասը կավից է: Պարզ է, որ կավե հատվածը չի դիմանա գեներատորի ճնշմանը:

- Ո՞րն է, ուրեմն, գաղափարախոսության հեղինակների նպատակը:

- Իհարկե, հայեցակարգն ստեղծվել է ինտելեկտուալ բարձր կարողությունների տեր, հեղինակավոր մարդկանց ձեռքով: Խնդիրն այլ է՝ ո՞վ է այս գաղափարախոսության պատվիրատուն: Պարզորոշ երեւում է, որ դա այն ուժն է, որը հոգում է ոչ թե 6,3 միլիարդ բնակչության մասին եւ նկատի է առնում նրա անընդմեջ աճը, այլ որի ծրագիրն ուղղված է բնակչության շատ սահմանափակ թվին: Խոսքն այն ուժի մասին է, որն այժմ փորձում է տիրանալ համամարդկային նյութական ու մշակութային արժեքներին եւ աշխարհը կառավարել մի կենտրոնից՝ իր նպատակներին համապատասխան: Եվ այդ դեպքում միայն հնարավոր է, որ մարդիկ, այսինքն՝ ընտրյալները, բարեկեցիկ կյանքով ապրեն, եւ էկոլոգիական համակարգերը աղետալից արագությամբ քայքայվելու վտանգի առաջ չկանգնեն: Ներկա բացատրությամբ, որ ներկայանում է հայեցակարգը, անըմբռնելի է՝ խիստ թերի:

- Դուք ենթատեքստային որեւէ նպատա՞կ եք տեսնում այս հայեցակարգի մեջ:

- Այս նույն հայեցակարգի պարտադրանքով ստեղծվում են նորանոր համաձայնագրեր, որոնք վերջիվերջո աշխարհի բոլոր պետությունների համար սահմանադրություն են դառնալու: Եվ ամենեւին պատահական չէ, որ մեր օրենքներում միշտ հիշատակվում է, որ եթե տվյալ օրինագիծը եւ միջազգային փաստաթղթերը միմյանց հետ համաձայնեցված չեն, կամ նրանց միջեւ հակասություն կա, այդ դեպքում գործելու է միջազգային պայմանագիրը: Այսինքն, աստիճանաբար ազգային պետությունների օրենքները թղթի կտոր են դառնում: Նրանք պարտադրում են, որ երկրի ունեցվածքը պետք է ապապետականացվի, որ պետական կառավարումը պետք է լինի ապակենտրոն, նախարարությունները եւս պետք է ապակենտրոն կառավարում ունենան: Այսինքն, ազգային պետությունը կամաց-կամաց պետք է թուլացնի իր դերը եւ վերջում կորցնի իր նշանակությունը: Նպատակը երկրների հզոր ու կուռ կառուցվածքը քայքայելն է: Իսկ եթե չկան կենտրոնացված, հզոր պետություններ, ապա դա նշանակում է, որ ի վերջո հանգում ենք քաոսի: Այսինքն, ձգտում են անիշխանության, միայն ու միայն իրենց ուզածի պես ու հեշտությամբ աշխարհը կառավարելու համար: Ստացվում է անհեթեթություն՝ քաոսի վերածված համաշխարհային հասարակություն, որին ղեկավարում են մի կենտրոնից: Այդ ուժը, որ ձեռնարկել է մոլորակի կայուն զարգացումը, ձեռքի տակ կունենա իր համաշխարհային բանակը, որն այսօրվա տեխնիկայի ու տեղեկատվության զարգացման պայմաններում կփորձի սեփական կարգուկանոնը հաստատել ողջ աշխարհում՝ միջազգային ոստիկանապետի դեր ստանձնելով:

- Աշխարհի ոչ մի անկյունում չի՞ գիտակցվում հայեցակարգի բովանդակած վտանգը, ինչո՞ւ դիմադրության չի հանդիպում:

- Չի կարելի ասել, թե մենք հասկացել ենք, ուրիշները չեն հասկացել: Այդպես չէ: Բոլոր նրանք, ովքեր լրջորեն ուսումնասիրել են խնդիրը, ամեն ինչ էլ տեսնում են: Սակայն կայուն զարգացման խնդիրներով դրամաշնորհներ ստացող հասարակական կազմակերպությունների երեւի հիմնական մեծամասնությունը խնդրի մեջ չի խորացել. ուղղակի նրանք ֆինանսների հետ կարգադրություններ են ստանում ու կատարում՝ գրքեր են հրատարակում, զեկույցներ են գրում: Եվ բացի այդ, ինչպես ասացի, գործը լավ է կազմակերպված: Կայուն զարգացումը կապել են էկոլոգիական հիմնախնդրի հետ: Հայեցակարգի հետ կապված ամենաթեժը 7 համաշխարհային խոշոր գագաթնաժողովներ են եղել: Եվ Ռիո դե Ժանեյրոյում, եւ Յոհաննեսբուրգում պետության առաջին դեմքերի հետ առաջին պլանում նաեւ էկոլոգիայի նախարարներն էին: Տեսեք ինչ նրբություն կա. հավանաբար նրանք հաշվարկել են այն իրողությունը, որ բոլոր երկրներում էլ բնապահպանության նախարարությունները անհամեմատ ավելի քիչ ավանդույթներ ու աշխատանքի փորձ ունեն, ասենք ռազմականի, ֆինանսների կամ առողջապահության նախարարության համեմատ: Եվ բացի այդ, էկոլոգիան բարդ բնագավառ է, սակայն բուն էությամբ հարազատ մարդկությանը: Այս բոլոր պլյուսներն ու մինուսները հավասարակշռելով՝ հայեցակարգի հեղինակները հսկայական հաջողությունների են հասել ողջ աշխարհում: Փաստորեն 10-12 տարվա ընթացքում նրանց հաջողվել է ստեղծել հասարակական կազմակերպությունների մի հզոր, առաջընթաց գումարտակ, որը հայեցակարգի գաղափարաբանությունը տարածում է ողջ աշխարհում: Մի մասը դա անում է հանուն ֆինանսների, շատ լավ հասկանալով, որ դառնում է հայեցակարգի ակամա խոսնակը, մյուս մասը՝ ազնվորեն, չխորանալով մինչեւ վերջ:

Այդ հասարակական կազմակերպությունները կարողանում են հաջողությամբ ներազդել նաեւ իրենց երկրների կառավարությունների վրա՝ ստիպելով նրանց որդեգրել այդ քաղաքականությունը: Հայաստանը նույնպես բացառություն չէ այդ առումով եւ նույնիսկ շատ առաջ է գնացել:

- Ձեր կարծիքով, ի՞նչ պիտի ձեռնարկի հասարակությունը:

- Ուղղակի բոլորս խնդրին անդրադառնալու խիղճ պիտի ունենանք, եւ մեր պետական այրերին պարտադրենք ուշադրություն բեւեռել դրա վրա:

Հայաստանի կանաչների միության նախագահի այսօրինակ վերլուծությունները, իհարկե, արտասովոր են շատերի լսողության համար, սակայն դրանք, ի վերջո, անսպասելի նորություն չեն: **Մեկ ամիս առաջ Կիեւում կայացած միջազգային էկոֆորումի եւ նախարարների կոնֆերանսի մասնակիցներին եւս միությունը հայտնեց իր հատուկ կարծիքը, որ կայուն զարգացման հայեցակարգը գիտականորեն հիմնավորված չէ եւ վտանգավոր, ավերիչ հետեւանքներ կարող է ունենալ: Առաջարկվեց հայեցակարգը համընդհանուր փորձաքննության ենթարկել: Ինչպես եւ սպասվում էր, այս կարգի ելույթները շատ սառն ընդունվեցին, եւ երկրորդ, այլընտրանքային կարծիքը չընդունվեց:**

Խմբագրությունը ակնկալում է խնդրին առնչվող կամ դրանով շահագրգիռ անձանց արձագանքները:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Հայոց լեզվի քննություն. Խի՞ստ, թե՞ անարդար...

Այս օրերին, երբ բուհերում արդեն սկսվել են ընդունելության քննությունները, հայոց լեզվի ընդունելության քննության տեստերի բովանդակության եւ գնահատման չափանիշների հետ կապված այս «համեստ» դիտարկումը գուցե թե ուշացած համարվի, բայց լավ կլինի, որ հաշվի առնվի գոնե գալիք տարվա ընդունելության քննության տեստերի կառուցվածքը որոշելիս եւ գնահատման նոր չափանիշներ «հորինելիս»:

Մանավանդ որ գնահատման չափանիշների այս տարվա «հորինվածքից» դժգոհում են եւ դժգոհելու են դպրոցների ուսուցիչները, հայոց լեզվի ավարտական պետական քննություն հանձնող շրջանավարտները, դիմորդները եւ նրանց ծնողները: Նույնիսկ մաթեմատիկայի պես բարդ առարկայի տեստի կառուցվածքի հետ համեմատելիս նրանք համոզված են, որ հայոց լեզվի տեստի կառուցվածքը ավելի բարդ է: Ավելին, եթե մաթեմատիկայի ընդունելության քննությանը տարբերակված մոտեցում է ցուցաբերվել, հայոց լեզվի ընդունելության քննության հարցարանների բովանդակությունը եւ մասնագիտական, եւ ոչ մասնագիտական բուհերի դիմորդների համար նույնն է: Մի բան, որ հայոց լեզվի ընդունելության քննության հանձնաժողովի նախագահ Ա. Աբրահամյանը բացատրում է նրանով, որ հայոց լեզվի ուսուցման ծրագիրը հանրակրթական բոլոր դպրոցների համար նույնն է, իսկ մաթեմատիկայինը՝ տարբերակված: Գուցե համաձայնենք նրա հետ՝ մտածելով, որ բոլոր դիմորդներն էլ պարտավոր են մայրենին հիանալի իմանալ, բայց երբ ծանոթանում ենք հանրակրթական դպրոցի 9-10-րդ դասարաններում ուսուցանվող հայոց լեզվի ծրագրին (այն գրեթե ամբողջությամբ ոճաբանություն է), տեսնում ենք, որ շատ հեռու է դիմորդներին առաջարկվող «Շտեմարանում» տրված առաջադրանքների գիտելիքն ընդգրկելուց, ավելին, չի համապատասխանում դպրոցի ավարտական պետական քննության կամ բուհ ընդունվողների համար նախատեսված հայոց լեզվի ընդունելության քննության բովանդակությանը: Շտեմարանում տրված առաջադրանքները բարդ են, դրանց կատարման համար նախատեսված միավորները՝ ցածր:

Այսպես, եթե նախկինում դիմորդը 8 միավոր էր գնահատվում ընդամենը 1 ուղղագրական-կետադրական (I բաժին) առաջադրանքի (միայն տեքստի) համար, այսօր այդ բաժինը կազմված է 3 ենթահարցից (1.1, 1.2, 1.3): էլ չեմ ասում 1.1 ենթահարցի «բազմաստիճան» (ուղղակի «սարքված») կետադրության մասին: Այս բաժնի համար նախատեսված 6 միավորից դիմորդը շատ հաճախ մեկն էլ չի վաստակում՝ կամ այս խճողված «կետադրական գիտելիքից» կամ (որ ավելի վատ է) որոշակի օրենքների չենթարկվող՝ հնարավոր ճիշտ կամ հնարավոր սխալ, տողադարձից գլուխ չհանելու պատճառով: Վանկատման կանոններով արված տողադարձը (եթե իրենց այդպես է պետք) սխալ են համարում ինչ է, թե կարելի է կատարել նաեւ ըստ ամբողջական արմատների (հատկապես եթե գաղտնավանկը ընդգծվում է): Բայց չէ՞ որ դեռեւս 4-րդ դասարանում է ուսուցանվում, որ տողադարձ կարելի է անել պարզապես բառի վանկատման սկզբունքով՝ անկախ մնացած հնարավոր դեպքերից: 2-րդ եւ 3-րդ բաժինները եւս անարդար են գնահատվում: Ինչո՞վ է արդարացվում այն հանգամանքը, որ այս բաժինների առաջադրանքների կատարման յուրաքանչյուր սխալի դեպքում (ամեն ենթահարցի (6 բառ) կատարման համար տրվում է 1,5 միավոր) դիմորդը կորցնում է 0,5 միավոր, մինչդեռ ճիշտ կատարման համար ստանում է ընդամենը 0,25՝ կեսը: Այդպես է գնահատվում նաեւ 4-րդ բաժնի (1 հարց, 4 նախադասություն) բառերի ձեւաբանական փոփոխությունների եւ տեղադրման առաջադրանքը:

Ինչ վերաբերում է տեստում կատարված կառուցվածքային փոփոխություններին, կարծում եմ՝ ճիշտ չէ 4-րդ բաժնի 4.2 եւ 4.3 ենթահարցերը հանելը, քանի որ դրանք շատ ավելի ճիշտ են արտահայտում դիմորդի՝ դպրոցում ստացած գիտելիքները (դրանք վերաբերում են գոյականի եւ բայի ձեւաբանական հատկանիշներին), քան ասենք 2-րդ բաժնի 2.6 առաջադրանքը, որն այնքան բարդ է, որ կատարելու համար («Առանց երկրորդ ածանցի ածանցավոր բառեր կազմել տրված բառերի համապատասխան արմատներից»), գոնե պետք է ունենալ բանասիրական կրթություն, մինչդեռ մենք դպրոցում բառակազմական գիտելիքներ ստանում ենք դպրոցականի ընկալման հնարավորություններին համարժեք: Իսկ «Շտեմարանի» հոմանիշ-հականիշների (3-րդ բաժին) բաժնում քիչ չեն սոսկ բառարանային, ոչ միայն աշակերտներին, այլեւ, երբեմն, ուսուցիչներին անծանոթ բառերը, ասենք՝ **ագուգա, ավաղել, ակնկոր, բարունակ, դեդեւել, բասրել** եւ այլն:

Շտեմարանը զերծ չէ նաեւ սխալներից: Զարմանալի չէ՞, օրինակ, որ 5.7.1 հարցաշարի նախադասություններից մեկը, որի նպատակն է, ի դեպ, դիմորդի ոճական գիտելիքների ստուգումը, ինքը ոճական առումով անգրագետ է («Հայերն ընդդիմանում էին համառությամբ՝ լցված (վրեժի կամ քենի) **զգացմունքով**» (էջ՝ 307, կետ՝ 1.27). **զգացումին** այստեղ փոխարինել է **զգացմունքը**: Սխալ է նաեւ 4.1-ի 346-ում անհամար բառի տեղադրումը («ո՞ւմ համար են ղողանջում **անհամար տաճարի զանգերը**», պետք է լինի՝ **տաճարի անհամար զանգերը**: Շատ են նաեւ «ովքեր» հարաբերական դերանվան փոխարեն «որոնք» սխալ գործածության դեպքերը:

Քիչ չեն կետադրական սխալները. մի տեղ բարդ ստորադասական նախադասության գլխավոր նախադասությունը երկրորդականից զատող ստորակետը չկա («եթե անընդհատ դժգոհեմ ( ) գործն առաջ չի գնա»), մի ուրիշ տեղ բութն է բացակայում, ավելի հաճախ՝ հարցական նշանը եւ այլն:

Այսքանից հետո կարծում եմ՝ դիմորդներն իրավունք կունենան պահանջելու, որ իրենց գնահատեն խիստ, բայց արդարացի չափանիշներով:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԵՐՈՒՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

ՄՈՍԿՎԱ

Հայաստանում խաղցկեղը մեծ մասամբ սխալ սննդի, ճառագայթման եւ յոդի պակասի հետեւանք է

Հարցազրույց պրոֆ. Ռուբեն Ազիզյանի հետ

Բժշկությունը Մոսկվայում գործունեության այն ոլորտներից է, որտեղ մեր հայրենակիցները ներկայացված են ըստ արժանվույն: Հայկական ազգանունով բարձրակարգ մասնագետների կարելի է հանդիպել փաստորեն բոլոր առաջատար գիտաբժշկական կենտրոններում ու հիվանդանոցներում: Բացառություն չէ նաեւ ՌԴ ԲԳԱ Բլոխինի անվան ռուսաստանյան ուռուցքաբանական գիտական կենտրոնը: Այստեղ հայկական «սփյուռքը» ներկայացնում է 12 մարդ: Նրանց թվում է նաեւ 42-ամյա պրոֆեսոր, բժշկագիտության դոկտոր Ռուբեն Եղիայի Ազիզյանը: Նա Մոսկվայում է 1993 թ.-ից: 2000 թ. արդեն դարձել էր պրոֆեսոր: Երեւանի բժշկական ինստիտուտի շրջանավարտը Ռուսաստանի մայրաքաղաք տեղափոխվելուց առաջ աշխատել է Հայաստանում: Շարունակելով հոր՝ Երեւանում հայտնի բժշկի գործը, Ռուբենը նախ դարձավ քիթ-կոկորդի մասնագետ: Ուռուցքաբանությամբ նա սկսեց զբաղվել, երբ 1988 թ. հայտնվեց նշանավոր պրոֆեսոր Պողոսովի մոսկովյան կլինիկայի օրդինատուրայում: Վանիկ Պողոսովի անունը լավ հայտնի է նաեւ Երեւանում, թեեւ նա այնտեղ չի ապրել եւ չի աշխատել: Բայց ինչպես խորհրդային տարիներին, այնպես էլ հիմա, Մոսկվան հաճախ մնում է հիվանդ, երբեմն հուսահատված մարդկանց վերջին հույսը: Պողոսովը չէր մերժում որեւէ մեկի օգնության խնդրանքը: Վճարովի բուժսպասարկումների ներկա պայմաններում այնքան էլ հեշտ չէ իրենց բուժում թույլ տալը, շատերի համար դժվար է նույնիսկ Մոսկվա մեկնելը: Բայց ի պատիվ մեր բժիշկների, պետք է ասել, որ նրանք ամեն ջանք գործադրում են հայրենակիցներին օգնելու համար, նվազագույնի հասցնելով անհրաժեշտ բուժօգնություն ստանալու ծախսերը: Այսօր Հայաստանից ամսական շուրջ 10 հիվանդ է ժամանում Բլոխինի անվան կենտրոնում ուռուցքաբանական բուժում ստանալու:

- Պրոֆ. Ազիզյան, Դուք հայաստանցի հիվանդների մեջ ինչպիսի՞ առանձնահատկություն եք նկատել, ավելի հաճախ ի՞նչ հիվանդությունների դեպքում են դիմում ձեր կլինիկային:

- Այդ հիվանդներն ունեն թոքերի, աղեստամոքսային ուղու, գլխուղեղի, ինչպես նաեւ արյան եւ ավշային համակարգերի ուռուցքային հիվանդություններ: Բայց Հայաստանից եկած հիվանդների մեծ մասն ունի վահանաձեւ գեղձի (դա պայմանավորված է նրանով, որ Հայաստանը լեռնային երկիր է, ճառագայթման գոտի, եւ ջրում անբավարար է յոդը) եւ աղեստամոքսային ուղու (դա սննդի առանձնահատկության հետեւանք է) հիվանդություններ: Կարելի է առանձնացնել նաեւ կանանց վերարտադրողական համակարգի ուռուցքային հիվանդությունները: Համեմատաբար քիչ են գալիս կաթնագեղձի խաղցկեղ ունեցողները, քանի որ այդ հիվանդության ախտորոշումն ու բուժումը բավականաչափ զարգացած են նաեւ Հայաստանում:

- Իսկ Հայաստանում, Ձեր կարծիքով, որքանո՞վ է զարգացած ամբողջ ճյուղը:

- Այնտեղ, իհարկե, չկան այնպիսի հնարավորություններ, որպիսիք Մոսկվայում են: Բայց վերջերս ականատես եմ դրական տեղաշարժեր:

Մեկ-երկու տարում Երեւանի ուռուցքաբանական կենտրոնի տնօրեն Հայրո Գալստյանին կհաջողվի հաջողությամբ լուծել կենտրոնը տեխնիկական ախտորոշման եւ բուժական սարքավորումներով հանդերձավորելու, ինչպես նաեւ ուռուցքաբանական բուժում կազմակերպելու հարցերը:

- Դուք վերջերս Երեւանում անցկացված սփյուռքահայ բժիշկների համաժողովում Մոսկվայի միակ ներկայացուցիչն էիք: Ինչպիսի՞ տպավորություններով վերադարձաք այնտեղից:

- Շատ հետաքրքրական էր շփվել աշխարհի տարբեր երկրներից եկած հայրենակից գործընկերներիս հետ, լսել եւ քննարկել համաշխարհային ուռուցքաբանության մեջ առկա արդի մոտեցումներին վերաբերող զեկուցումները: Ի դեպ, սեկցիան աշխատեց առավելագույն հաջողությամբ, կար ամենալայն ներկայացուցչություն: Թեեւ, ինչպես նկատեցիք, մոսկվացի միակ ներկայացուցիչը ես էի:

Ս. Փ.

Գեր ամերիկացիները 100 մլրդ դոլար են պահանջում «Մակդոնալդսից»

Գեր ամերիկացիները դատական հայցով 100 միլիարդանոց փոխհատուցում են պահանջում «Մակդոնալդս» ճաշարանի ցանցից: Հայցվորները պնդում են, որ այնտեղ մատուցվող բարձր կալորիական սննդին վարժվելով՝ մարդիկ գիրանում եւ ճարպակալում են:

Հայցով զբաղվում է խմբային հայցերի մեջ մասնագիտացած փաստաբան Ջոն Բենջաֆը: Նրա կարծիքով, վերջին տարիներին ԱՄՆ-ում տարածված ճարպակալման երեւույթը բավարար հիմք է արագ սննդի հանրահայտ ցանցին դատի տալու համար: Փաստաբանի խոսքերով, «ծխախոտի ընկերություններն ԱՄՆ առողջապահության ծախսերը հատուցելու համար վճարելու են մոտ 200 մլրդ դոլար»: Բենջաֆը բնական է համարում, որ սննդի փոխարեն «աղբ» մատուցող «Մակդոնալդսը» նույնպես փոխհատուցում վճարի:

Փրինսթոնի համալսարանի վերջին հետազոտությունների արդյունքները վկայակոչելով, փաստաբանը նշում է, որ «Մակդոնալդսի» ճարպերով ու շաքարով հագեցած ճաշատեսակների օգտագործումը մարդկանց մեջ առաջացնում է կախվածություն, ինչպես ծխախոտի դեպքում: Ներկայումս ճարպակալումից տառապում է ամերիկացիների 65 տոկոսը: Գեր ամերիկացիների ամբողջ սննդի 1/4-ը գտնվում է արագ սննդի ցանցում: ԱՄՆ-ում տարեկան 117 մլրդ դոլար է ծախսվում գիրության հետ կապված զանազան հիվանդությունների բուժման նպատակով:

OPEC-ի համաժողովի նախօրեին նավթի գինն ընկել է

Հինգշաբթի օրը կայանալիք OPEC-ի համաժողովից առաջ նավթի համաշխարհային գներն սկսել են սահունորեն իջնել: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ հուլիսի 31-ին Վիեննայում Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությունը՝ OPEC-ը դժվար թե փոխի նավթահանույթի քվոտաները:

Նյու Յորքի ապրանքային բորսայում սեպտեմբերի համար վաճառվող նավթի մեկ բարելն առավոտյան ժամը հանդերձ արժե 29,98 դոլար: Բլումբերգ գործակալությունը հաղորդում է, որ Լոնդոնի միջազգային նավթային բորսայում Brent մակնիշի նավթի սեպտեմբերյան գներն իջել են 23 սենթով եւ այժմ կազմում են մեկ բարելի դիմաց 27,95 դոլար:

OPEC-ի առաջիկա նիստին նվիրված վերլուծական հոդվածում բերում է վերլուծաբանների այն կանխատեսումը, որ OPEC-ը չի փոխի նավթահանույթի քվոտաները, քանի որ իրաքյան նավթի առաքումների աճը հասցվելու է աշխարհում նավթի պահանջարկի սեզոնային աճով:

Ներկայումս OPEC-ը փորձում է նավթի համաշխարհային գները պահպանել մեկ բարելը 22-28 դոլարի սահմաններում: Իրաքյան նավթը համաշխարհային շուկայում տիրող անորոշության գլխավոր պատճառն է:

Գ. Ք.

ՀԱԿԻՐՃ

Ձերբակալվել է Հուսեյնի թիկնապահներից մեկը

Իրաքի նախկին նախագահ Սադդամ Հուսեյնի որոնումներով զբաղվող ամերիկացի զինվորները ձերբակալել են նրա թիկնապահներից մեկին: Այդ մասին Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է ամերիկյան բանակի խոսնակը, չնշելով հավելյալ մանրամասնություններ: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ թիկնապահին երեկ առավոտյան Տիկրիտում ձերբակալել են իր տանը: Ձերբակալման պահին նա դիմադրություն է ցույց տվել, ամերիկացիներն ուժ են գործադրել: Գնդապետ Սթիվ Ռասելի խոսքերով, ձերբակալված անձը երկար տարիներ եղել է Հուսեյնի թիկնապահը: Տիկրիտում ամերիկյան զորքերի գործողությունների ընթացքում ձերբակալվել են եւս 2 անձինք, որոնք թերեւս կապեր ունեն Սադդամ Հուսեյնի հետ: Վերջին օրերին Բաղդադում եւ Տիկրիտում ամերիկացիները համառորեն փնտրում են Սադդամ Հուսեյնին, որին հանրությունը չի տեսել Բաղդադի անկումից՝ ապրիլի 9-ից ի վեր: Վաշինգտոնում գտնում են, որ «օղակը սեղմվում է» Հուսեյնի շուրջը, որի գլուխը գնահատված է 25 մլն դոլար: Նրա որդիներ Ուդեյն ու Քուսեյը հուլիսի 22-ին սպանվեցին Իրաքի հյուսիսում:

Բաղդադում պայթեցվել է ամերիկյան ավտոմոբիլ

Բաղդադի կենտրոնում նռնակ է նետվել ամերիկյան պարեկախմբի ավտոմեքենայի վրա: CNN հեռուստաընկերության տվյալներով, սպանվել է երկու զինվոր, մեկ ուրիշն էլ վիրավոր վիճակում տարել են հիվանդանոց: Միջադեպի ականատեսների վկայությամբ, անհայտ անձինք Բաղդադի կենտրոնական փողոցներից մեկում նռնակ են նետել շարժվող պարեկային ավտոմեքենայի վրա: Երկու զինվորներ զոհվել են տեղում, երրորդը վիրավորվել է: Ամերիկյան բանակի պաշտոնական ներկայացուցիչները հայտնել են, որ իրենք ստուգում են այդ տեղեկատվությունը: Ռոյթեր գործակալության թղթակցի հաղորդման համաձայն, կամրջի վրայից նռնակ է նետվել ցածից անցնող ավտոմեքենայի վրա: Անկախ միջադեպի մանրամասնություններից, ակնհայտ է, որ Իրաքում ապստամբական շարժումը հետզհետե ուժեղանում է: Պատերազմի ավարտի պաշտոնական հայտարարումից՝ մայիսի 1-ից հետո սպանվել է ամերիկացի 51 զինվոր: Իրաքում ամերիկացիների ընդհանուր կորուստները կազմում են 243 զոհ:

Մոսկվայում կողոպտել են Իրաքի դեսպանատունը

Մոսկվայի ՆԳՆ վարչության պաշտոնական ներկայացուցիչ Կիրիլ Մազուրինը ՌԻԱ գործակալությանը հայտնել է, որ երեկ առավոտյան Իրաքի դեսպանության աշխատակիցներից հայտարարություն է ստացվել խոշոր գումարի հափշտակման մասին: Նրանց տվյալներով, գիշերը դեսպանատան տարածք են թափանցել 3 անհայտ անձինք, որոնք կապկպել եւ ծեծել են պահապանին, ստիպել են բացել երկաթյա պահարանը՝ հափշտակելով մոտ 3 մլն դոլար եւ 100 հազար եվրո:

Այլ տվյալների համաձայն, խոսքը 2 մլն դոլար ընդհանուր արժողությամբ թանկարժեք իրերի, կահկարասու եւ դրամի կորստի մասին է:

Դեսպանատունը պահպանող ոստիկանը Ինտերֆաքսի թղթակցին ասել է, թե ինքը գիշերը որեւէ կասկածելի բան չի նկատել: Դեպքի վայրում ներկայումս աշխատում է օպերատիվ քննչական խումբ:

Իրաքի դեսպանությունն առայժմ չի մեկնաբանում զինված կողոպուտին վերաբերող տեղեկությունները: Իրաքի դեսպան Աբբաս Խալաֆին հունիսի սկզբներին Բաղդադ էին կանչել: Կողոպուտի նախօրեին Իրաքի դեսպանությունում ռուսներին տեղեկացրել էին, որ Աբբաս Խալաֆն այլեւս Մոսկվա չի վերադառնա որպես դեսպան: Որոշ տվյալների համաձայն, նա Բաղդադում որոշել է վերջ դնել դիվանագիտական գործունեությանը:

Սիբիրախտ Մալաթիայի նահանգում

Ներկայումս Թուրքիայի հարավ-արեւելքում գտնվող բնիկ հայկական Մալաթիայի նահանգում արձանագրվել է սիբիրախտի համաճարակ: Տեղական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ հիվանդանոց են տարվել 8 գյուղացիներ, որոնք սննդի մեջ օգտագործել էին վարակված խոշոր եղջերավոր անասունների միսը:

Անասնաբույժները բնակչությանը կոչ են արել խուճապի չմատնվել, հայտարարելով, թե հիվանդության օջախը լիովին վերահսկվում է: Այդուհանդերձ, նահանգում կարանտին է հայտարարված, իրականացվում են ընտանի անասունների պատվաստումներ:

Մասնագետների կարծիքով, Մալաթիայում սիբիրախտի տարածման աղբյուրը կրծողներն են: Նահանգի 300 հազարանոց բնակչության մեջ ներկայումս մեծամասնություն են կազմում քրդերը: Այնտեղ զարգացած է սննդի եւ տեքստիլ արդյունաբերությունը: Նահանգը հացահատիկի եւ կաշվեղենի հումքի խոշոր շուկա է:

Կաստրոն դատապարտում է Եվրամիությանը եւ հրաժարվում օգնությունից

Կուբայի ղեկավար Ֆիդել Կաստրոն նոր թշնամի է գտել. դա Եվրամիությունն է, որը պատրաստվոր է «վերջ դնել իր ամբարտավանությանը»:

Ի տարբերություն նախորդ տարիների, այս անգամ Ֆիդել Կաստրոն ազգային տոնին՝ հուլիսի 26-ին նվիրված ելույթում չխարազանեց Կուբայի ավանդական թշնամի ԱՄՆ-ին: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ կուբացի միապետի վերջին ելույթում դատապարտվել են ԵՄ 15 պետությունները:

Կաստրոյի խոսքերով, դրանք «նախկին գաղութային տերություններ են, որոնք պատասխանատու են ստրկավաճառության, ամբողջ ժողովուրդների կողոպտման ու բնաջնջման համար»: Բայց Եվրամիության իրական մեղքը թերեւս այն է, որ մարտին բավարար խստությամբ չդատապարտեց կուբացի 75 իրավապաշտպանների հալածանքները, որոնցից ոմանք բանտարկվեցին մինչեւ 26 տարով:

Անցյալ շաբաթ եվրոպացի արտգործնախարարները վերանայեցին դիրքորոշումը Կուբայի նկատմամբ եւ տարեկան 15-20 մլն եվրոյի հասնող մարդասիրական օգնությունը պայմանավորեցին նրանով, թե դա որքանով «անմիջական օգուտ» կտա կուբացիներին եւ կնպաստի տնտեսական բարեփոխումներին ու բաց քաղաքականությանը: Եվրամիությունը նաեւ անհրաժեշտ է համարում «երկխոսության շարունակումը քաղաքականության, տնտեսության եւ իրավապաշտպանության բնագավառներում շոշափելի արդյունքների հասնելու համար»:

Ֆիդել Կաստրոն Եվրամիության նախապայմանները համարել է «մի խումբ բյուրոկրատների մշակած ստոր ու զզվելի պատժամիջոցներ»: Նրա խոսքերով, «Կուբայի կառավարությունը, արժանապատվության տարրական իրավունքից ելնելով հրաժարվում է Եվրահանձնաժողովի եւ ԵՄ կառավարությունների մարդասիրական օգնությունից»:

Ինչ վերաբերում է քաղաքական երկխոսությանը, Կաստրոյի կարծիքով, Եվրամիությունը ՆԱՏՕ-ի եւ ԱՄՆ-ի ազդեցության տակ է, ուստի «բավարար ազատություն չունի անկախ երկխոսություն վարելու համար»:

«Սկերցոն» մեկ տարեկան է

– Թողեք, թող ինձ մոտ գան երեխաները: – Աստվածորդու խոսքին ականջալուր, երեխաները Առնո Բաբաջանյանի անվան համերգասրահի բեմահարթակին հավաքվել էին հուլիսի 14-ին, իբրեւ փոքրիկ դաշտի ծաղիկներ գլուխները հակած իրենց նվագարաններին: Ջութակների, թավջութակների ու ալտերի քաղցրալուր ձայնը մանկանց այս բուրաստանից բարձրանում էր վեր, տարածվում չորս կողմ, ի պատիվ Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի հիմնադրման 1700-ամյակի:

«Սկերցո» մանկական կամերային նվագախմբի համերգը խոստումնալից էր երկու տասնյակ կատարող երեխաների եւ խմբի հիմնադիր, գեղարվեստական ղեկավար Սուրեն Պետրոսյանի համար:

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության եւ Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի Արաբկիրի հայորդաց տան բարեհոգածությամբ, սկզբնավորվելով ընդամենը մեկ տարի առաջ, եւ մինչեւ այսօր մայրաքաղաքում 50-ից ավելի ելույթների փորձն ու ոգեւորությունն ունենալով, «Սկերցոն» հիշյալ համերգով հավաստիացրեց, որ հաստատուն է կանգնած իր ոտքերի վրա, ու պատրաստվում է անցնելու դեռ բավականին երկար մի ճանապարհ:

9-16 տարեկան երեխաների հետ 26-ամյա Սուրեն Պետրոսյանն սկսել է աշխատել՝ ընտրելով նրանց երաժշտական տարբեր ուսումնական հաստատություններից, հավաքելով Արաբկիրի հայորդաց տան ջերմ հարկի տակ: Իր՝ Սուրենի երաժշտական կենսագրությունն սկսվել է Չայկովսկու անվան դպրոցից, ապա սովորել է Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայում, անվանի թավջութակահարուհի Մեդեա Աբրահամյանի դասարանում: 1994-99 թթ. Սուրենը սովորել է կոնսերվատորիայի օպերային եւ սիմֆոնիկ դիրիժորության ֆակուլտետում (պրոֆ. Հ. Դավթյանի դաս.): 1998 թ.-ից սկսած իբրեւ թավջութակահար հանդես է եկել «Ռենեսանս» քառյակի հետ: Միաժամանակ համագործակցել է երաժշտական տարբեր կոլեկտիվների հետ: Հյուրախաղերն արտերկրում, ինչպես նաեւ ելույթները հայաստանյան համերգասրահներում երիտասարդ երաժշտի կյանքում արդեն ապահովել են բեմահարթակի այն պահերը, ուր նա ապրում է երաժշտական զգացողությունների լիակատար ինքնադրսեւորումների բերկրանքը: Բեմահարթակը, սակայն, այլ պահանջներ ունի, երբ նա կանգնած է՝ ղեկավարելով մանկական նվագախումբը: Այստեղ նրա հաջողության ապացույցը ֆիլհարմոնիայի փոքր, բայց երաժշտասեր ունկնդիրներով, նվագախմբի անդամների դասատուներով, մանկավարժներով լեփ-լեցուն դահլիճի բուռն ծափահարություններն էին, յուրաքանչյուր կատարումից հետո: Երեկոյի ընթացքում արեւմտաեվրոպական եւ հայկական երաժշտության ընտրանիից կազմված ծրագիրը հնարավորություն տվեց բացահայտելու մանկական կատարողական վարպետության հիանալի նմուշներ: Մենակատար, միջազգային մրցույթների դափնեկիր, 9-ամյա Լիլիթ Անտոնյանի «Վիվալդին» վաղուց էր լռել, բայց նա ծաղկեփնջերի տակ երեւացող ոտիկներով դեռեւս երկար «տնօրինություն» էր անում բեմում, փնջերից մաս հանելով նվագախմբին:

«Սկերցո»: Մանկական կամերային նվագախումբ, համերգի ավարտին կանգնած բեմահարթակին, երբ դահլիճն արդեն լի էր Մոցարտի, Բախի, Հայդնի, Շոպենի, Կոմիտասի, Խաչատրյանի եւ այլ մեծերի ոգեղենությամբ: Դահլիճը չի լռում: «Սկերցոն» նվագում է առանց աղեղների, մատիկների խաղով դահլիճին փոխանցելով Շոստակովիչի «Պիցցիկատոյի» հրճվանքը: Դահլիճում չի մարում մանուկների մատուցած երաժշտության հմայքը:

Ծաղիկների գլխիկներն արդեն հակված չեն նվագարաններին: Նրանք կանգնած են լայն-լայն ժպտացող աչիկներով, նույնանալով խմբի ղեկավարից ստացած երիցուկների խոշոր գլխիկների հետ:

Հայորդաց տների հոգեւոր տեսուչ Տեր Խադ քահանա Ղազարյանը սրտի թրթիռով ու ակնածանքով է նայում հայորդիներին: ՀՀ երաժշտական ընկերության նախագահ, պրոֆեսոր Դավիթ Ղազարյանը շնորհավորում ու բարեմաղթանքներ է հղում մանկական նվագախմբին:

Ու մինչ մանուկների բուրաստանում լուռ ու ականջալուր փոքրիկ ջութակները ծաղիկներին իջած մեղուներ են թվում, հաղորդավարուհին երջանկություն է մաղթում բոլոր ներկաներին, մինչեւ նոր տեսություն:

ՇՈՒՇԱՆ ՈՍԿԱՆՅԱՆ

ՌԱԴԻՈԿԱՅԱՆԸ՝ 6 ՏԱՐԵԿԱՆ

«Արձագանքը» ձեզ հետ, ձեզ համար

«Արձագանք» ռադիոկայանն իր ծննդյան 6-րդ տարեդարձի եւ շուրջօրյա կենդանի եթերում արդեն 55.000 ժամ լինելու առիթով այսօր կազմակերպում է մեծ տոնակատարություն Շառլ Ազնավուրի անվան հրապարակում:

Երեկ այդ առիթով մամուլի ասուլիս էին հրավիրել «Արձագանք» ընկերության նախագահ Եղիշե Պետրոսյանը եւ ռադիոկայանի ղեկավար Արտավազդ Բայաթյանը:

Տեղեկացանք, որ սպասվում է պաշտոնական մաս եւ համերգային ծրագիր սիրված հայ արտիստների մասնակցությամբ: Հրավիրված են հյուրեր կառավարությունից, Հայաստանում գործող խոշոր կազմակերպությունների ղեկավարներ, գործընկերներ եւ, իհարկե, «Արձագանքի» ունկնդիրների հսկայական բանակը:

«Արձագանք» ռադիոկայանը ստեղծել են 1997 թվականին, սիրված ու ճանաչված երաժիշտներ Եղիշե Պետրոսյանն ու Արտավազդ Բայաթյանը:

Ռադիոկայանի ծրագրերը եթեր են հեռարձակվում FM 103,5 մհց հաճախականությամբ, որի սփռման տարածքում են Երեւանը եւ նրա հարակից տարածքները (Արարատյան դաշտավայր, Չարենցավան, Աշտարակ, Թալին, Հոկտեմբերյան, Աբովյան, Մասամբ՝ Վարդենիս եւ Գավառ):

Ռադիոկայանը իր տեսակի մեջ լիդեր է FM տիրույթում, ուսումնասիրությունների տվյալներով առաջինը՝ զվարճալի ծրագրերի առումով:

2002 թ.-ի «Վարկանիշ» հանդեսի հանրապետական հարցումների ամփոփմամբ «Արձագանք» ռադիոկայանը ճանաչվեց «2002-ի լավագույն ժամանցային ռադիոկայան»: «Արձագանքը» ստեղծման պահից մինչ օրս ապահովում է շուրջօրյա կենդանի եթեր «Ձեզ հետ, ձեզ համար» կարգախոսով՝ հաճելի զրուցակից, անկեղծ, մտերմիկ ու հարազատ: Ռադիոկայանն իր վեցամյա գործունեության ընթացքում ներկայացրել եւ ներկայացնում է ամենաբազմաժանր եւ բազմաոճ երաժշտա-տեղեկատվական ծրագրեր, լրատվություն, խաղ-վիկտորինաներ:

«Մեր նպատակն է, ասում է ռադիոկայանի տնօրեն Արտավազդ Բայաթյանը՝ հայկական փոփ, էստրադային եւ այլ ոճերի երգերի հեռարձակում-տարածումը, հայկական երգ-երաժշտությունն առավել ճանաչելի դարձնելը: Եթերում ներկայացնում ենք բացարձակապես սեփական արտադրության հեղինակային ծրագրեր: Բավականին մեծ տեղ է հատկացվում ինտերակտիվ կապի հիման վրա կառուցվող ծրագրերին եւ ամենատարբեր թեմաներով (քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական, մշակութային, հոգեւոր, հոգեբանական եւ այլն)»:

Իրենց ծրագրերով «Արձագանքի» եթերում հանդես են գալիս նաեւ այլ կազմակերպություններ՝ «Ինտերնյուս», «Շողակաթ» հոգեւոր կենտրոն, Արարատյան հայրապետական թեմ:

«Արձագանք» ռադիոկայանը համատեղ ծրագրեր է ստեղծում նաեւ Հանրային հեռուստատեսության հետ: Ուրախալի է, որ «Արձագանք» ռադիոկայանը մեծ ուշադրություն է դարձնում պոեզիային՝ ներկայացնում հայ եւ համաշխարհային քնարերգության լավագույն նմուշներ: Երաժիշտ-տնօրենն իր շուրջն է համախմբել խելացի, երիտասարդ ու ջերմ աշխատակազմ, ուր սերն է իշխում եւ արդեն վեց տարի «Արձագանք» ռադիոկայանն ամեն օր ուղիղ եթերում աշխատանքն է սկսում բարձր տրամադրությամբ, բարեմաղթանքներով, դրական լիցքեր փոխանցում ռադիոլսողին՝ միշտ ձեզ հետ, ձեզ համար կարգախոսով:

ԱՐՓԻՆԵ ԱՍԼԱՆՅԱՆ

Հայաստան՝ իմ քարեղեն հրաշք

Հայաստանը քարե հրաշքների երկիր է. մեկ անգամ եւս համոզվեցինք Մերուժան Հովհաննիսյանի՝ ժողովրդական արվեստի թանգարանում բացված «Հայաստան՝ քարեղեն իմ հրաշք» գրաֆիկական աշխատանքների ցուցահանդեսում: Մերուժան Հովհաննիսյանն ինքնուս նկարիչ է, շրջագայել է Հայաստանում, եղել այնպիսի անմատչելի վայրերում, ուր միայն լեռնագնացները կարող են հասնել: Բնության ստեղծած քարեղեն հրաշքները ստեղծագործական լիցք են տվել նկարչին՝ ստեղծելու այսպիսի եզակի նմուշներ: Նա իր տեսանկյունից է նայել եւ բացահայտել ժայռերի գեղեցկությունը: Ամբերդի, Ազատ գետի կիրճերը, քարանձավներ Աշտարակում, Արայի լեռան սրբարանը, Բջնիի ամրոցը, ժայռափոր եկեղեցի Քասախի կիրճում, բազալտե արեւ Ամբերդի կիրճում, Արագածի լանջերը, Սաղմոսավանքը Քասախ գետի կիրճից, Փամբակ եւ Ազատ գետերի հովիտները... Նայում ենք բնապատկերներին եւ հիանում հայոց աշխարհի գեղեցկությամբ, նաեւ ցավում, որ Հայաստանում ապրելով,

մեզանից շատերը զրկված են դրանք իրականում դիտելուց: Ցուցահանդեսը դիտելուց հետո մեզնից շատերն այդ վայրերով անցնելիս անպայման կուզեն տեսնել Մերուժան Հովհաննիսյանի պատկերածի բնօրինակները:

Ա. Ա.

Հավակնում է դառնալ ավանդական

Օրերս «Հայաստան» հրատարակչության եւ Հայաստանի ազգային գրադարանի նախաձեռնությամբ Եղվարդում տեղի ունեցավ գրական միջոցառում, որը մինչ այդ չուներ նախադեպը, սակայն հավակնում է դառնալ ավանդական:

Միջոցառման առիթը Գեւորգ Արշակյանի «Հոգով խելառը» հուշագրության լույսընծայումն էր:

Արձակագրի խոհական-վերլուծական ինքնատիպ ոճը կարողացել է վերհուշի միջոցով լսելի դարձնել ժամանակի խորհրդավոր լռությունը: Գիրքն ունի խորհրդանշական մի նախաբան՝ արդարամիտ ու ազատատենչ, ազգային ինքնագիտակցություն ձեւավորած սերնդի մասին: «Չորս սեւ աղավնի բռնում եմ արկղի միջից ու բաց եմ թողնում ազատության մեջ: Գիտակցությունս սեւացնելով ճախրում են գմբեթից վեր, խաչից վեր... քարացած երկնից վեր... Մեր քարացած հավատի եւ թեւավոր երեւակայությունից հեռու...

Նրանց սեւ թեւերի ծափը լսում եմ օդում, եւ հայտնի չէ, թե մյուս անգամ ո՞վ է երկինք հանելու մեր աղավնիները Պարույրի ոգով, Շիրազի ոգով, Համոյի ոգով, Մկրտիչի ոգով...»:

Այդ օրը Եղվարդում, ուր ամփոփված է Գեւորգ Արշակյանի աճյունը, գրողներն ու գրասերներն օդ բարձրացրին բազում աղավնիներ՝ արձանագրելով, որ հայրերի մաքառումը որդիների պատվի ու նվիրումի գործն է, եւ չի մոռացվի ու չի մամռոտի հիշողության ճանապարհը: Միջոցառմանը ելույթ ունեցան գրողներ Անահիտ Սահինյանը, Արշակ Գյումրյանը, Հարություն Հովնաթանը, Ազգային գրադարանի տնօրեն Դավիթ Սարգսյանը, բանասիրության դոկտոր Ավիկ Իսահակյանը, «Հայաստան» հրատարակչության տնօրեն Վահագն Սարգսյանը:

ԱՐՄԻՆԵ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

«Ճչում է... զուռնեն»

Ես սիրում եմ Մոսկվայում հաճախել հայկական երաժշտության համերգների: Եթե արմատներդ հայաստանյան են, ապա ազգային մեղեդին փոխանցում է ներաշխարհդ ու առաջացնում հայրենաբաղձ հուշերի արթնացնող մի շարան: Բայց այս լիրիկական թեմայի շուրջ չէ, որ ուզում եմ խոսել: Ամեն անգամ, երբ պարուրվում ես հիշյալ տրամադրությամբ, հանկարծ «ճչում է... զուռնեն» ու իր ծղրտոցով սղոցում քնքշացած ուղեղդ: Ես չգիտեմ ինչքանով է հայկական այս գործիքը, եւ ինչ արդյունավետությամբ ենք մենք նրանով պրոպագանդում հայ երաժշտությունը: Մելոդիկ չէ, պրիմիտիվ իր երաժշտատեխնիկական արտահայտչական հնարավորություններով: Հիմա կասեք, թե դուդուկը հայտնի է եղել տակավին հին Եգիպտոսում, հայկական չեն թառը, քամանչան եւ մի շարք այլ նվագարաններ: Ճիշտ է, բայց դրանք մեղեդային գործիքներ են եւ լավագույնս արտահայտում են մեր երաժշտական կոլորիտը: Ջիվան Գասպարյանը նույն դուդուկով ժողովրդական մեղեդին բարձրացրեց, առանց չափազանցության, համաշխարհային մակարդակի: Կարծում եմ, զուռնան անընդունակ է դրան, ինչքան էլ որ վարպետ լինի նվագողը: Գուցե գինովցած հարսանքավորի համար այդ գործիքն անզուգական է, թեեւ կասկածում եմ: Գուցե ներքին հայաստանյան օգտագործման համար դա իմաստ ունի: Բայց հանել այն բեմ Մոսկվայում, Նյու Յորքում կամ Փարիզում... «Զուռնան ունի սուր, ճչացող ձայն», ազդարարում է հայոց հանրագիտարանը: Արդյոք թա՞նկ է այդ ձայնի «արտահանական» գինը:

Ես կանխատեսում եմ «խստիվ դատապարտումներ» իմ այս «անհամ» մտորման առթիվ: Բայց խորհել, երեւի, կարելի է:

ՌՈՒԲԵՆ ՎԱՐՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Երեկո՝ նվիրված Արամ Խաչատրյանին

Հուլիսի 1-ին Պրովիդենսի մշակութային կոմիտեն, Ռոդ Այլենդի սբ. Սահակ եւ Մեսրոպ հայկական եկեղեցին, սբ. Վարդանի ասպետների եւ Արաքս Լոջի համագործակցությամբ, եկավյան մշակութային կենտրոնում ներկայացրել է երաժշտական հոգեզմայլ մի երեկո՝ «Հայաստանյան մշակութային ներկայացուցիչների հետ» խորագրով, տեղեկացնում է էլ. փոստով ստացված հաղորդագրությունը: Երեկոն նվիրված է եղել 20-րդ դարի մեծագույն կոմպոզիտորներից Արամ Խաչատրյանի ծննդյան 100-ամյակին, որն այս տարի մեծ շուքով տոնակատարվում է համայն աշխարհում: Կոմիտեի գեղարվեստական ղեկավար Կոնստանտին Պետրոսյանը ներկայացրել է հրավիրված հյուրերին, որոնց թվում են եղել Երեւանի Արամ Խաչատրյանը, երաժշտագետ Մարգարիտա Տեր-Սիմոնյանը, Երեւանի Կոմիտասի երաժշտանոցի պրոֆ. Վիկտոր Խաչատրյանը, ջութակահար Կարինե Բաղդասարյանը (Մասաչուսեթսից), Լուսինե Օվանեսյանը (Ռոդ Այլենդից) եւ հայկական երաժշտական անսամբլեայի նախագահ Լեւոն Չաուշյանը:

Գեղարվեստական ծրագրին հետեւել է ընդունելություն, որի ընթացքում ներկաներն առիթ են ունեցել առավել մոտիկից առնչվելու հրավիրված հյուրերի հետ:

Հ. Օ.

«Փյունիկին» ավելի լուրջ փորձություն է սպասում

Այսօր կրկին մեծ ֆուտբոլի օր է Երեւանում: Չեմպիոնների լիգայի որակավորման փուլի առաջին արգելքը հաջողությամբ հաղթահարած «Փյունիկն» ուժերը կչափի Բուլղարիայի չեմպիոն Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ի հետ: Ինչ խոսք, ԲԿՄԱ-ն իր խաղամակարդակով զգալիորեն գերազանցում է Իսլանդիայի չեմպիոնին: 1948 թ. հիմնադրված բանակային ակումբը Բուլղարիայում մեծ ճանաչում ու հեղինակություն է վայելում: Բավական է նշել, որ թիմը 29 անգամ դարձել է երկրի չեմպիոն, 18 անգամ նվաճել է Բուլղարիայի գավաթը: Անցյալ մրցաշրջանում ԲԿՄԱ-ն հնգամյա ընդմիջումից հետո կրկին ճանաչվեց ուժեղագույնը երկրում: 14 թիմերի մրցավեճում բանակային ֆուտբոլիստները 26 հանդիպումներում վաստակեցին 66 միավոր՝ 6 միավորով գերազանցելով «Լեւսկուն»: Թիմը տոնեց 21 հաղթանակ, 3 խաղ ավարտեց ոչ-ոքի, 2-ում՝ պարտվեց: Բանակային ֆուտբոլիստները խփել են 67 գնդակ, սեփական դարպասը բաց թողել ընդամենը 16 գոլ: Նշենք նաեւ, որ հենց մեկնարկից ԲԿՄԱ-ն ստանձնել էր առաջատարի դերը՝ հաղթանակներ տոնելով առաջին շրջանի բոլոր 13 խաղերում: Այս ամենը խոսում է մրցակիցների նկատմամբ ունեցած առավելության մասին:

Ի տարբերություն «Փյունիկի», ԲԿՄԱ-ն եվրագավաթների մասնակցության զգալի փորձ ունի: Միայն չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում թիմը 23 անգամ է հանդես եկել: Առայժմ լավագույն արդյունքն այդ մրցաշարի կիսաեզրափակիչում հանդես գալն է: Բուլղարիայում ֆուտբոլային մրցաշրջանը մեկնարկելու է օգոստոսի 9-ին: Այս առումով, կարծում ենք, «Փյունիկը» մրցակցի նկատմամբ զգալի առավելություն է ստանում, քանի որ մեր ֆուտբոլիստներն աստիճանաբար լավագույն մարզավիճակ են ձեռք բերում, մինչդեռ բուլղարացիները խաղային պրակտիկա քիչ ունեն: ԲԿՄԱ-ն նախապատրաստական շրջանում ընկերական հանդիպումներ է անցկացրել: Վերջինը կայացել է շաբաթ օրը, որին, ի դեպ, ներկա է գտնվել «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցան: Ճիշտ է, այդ խաղում ԲԿՄԱ-ի գլխավոր մարզիչը, չցանկանալով դրսեւորել իր թիմի բոլոր հնարավորությունները, շուտով փոխարինումներ կատարեց՝ խաղադաշտ դուրս բերելով պահեստային ֆուտբոլիստների:

Ինչ խոսք, այսօր «Փյունիկին» ավելի լուրջ փորձություն է սպասում: Եվրագավաթների մրցաշարի մեկնարկում ակումբի ղեկավարությունը, թիմի մարզիչներն ամեն կերպ ջանում են ուժեղացնելու կազմը, մարտունակ կոլեկտիվ ստեղծելու: Իսլանդացիների հետ խաղից առաջ Ստոյկիցան թիմ էր հրավիրել ռումինացի պաշտպան Մարիան Չեչիուին, այժմ էլ Երեւանում է գտնվում ռումինացի մեկ այլ ֆուտբոլիստ: Թիմ է վերադարձել Մամադու Դիավարան, վիրահատությունից հետո ապաքինվել եւ արդեն խաղերին մասնակցում է «Փյունիկի» ավագ Վարդան Մինասյանը, որի բացակայությունը շատ էր զգացվում, հատկապես 11 մ հարվածներն իրացնելիս:

Եվ այսպես, «Փյունիկ»-ԲԿՄԱ հանդիպմանը քիչ ժամանակ է մնացել: Անկասկած, այսօր եւս «Հանրապետական» մարզադաշտը լեփ-լեցուն է լինելու, թեեւ մուտքը խաղադաշտ տոմսերով է (արեւմտյան եւ արեւելյան տրիբունաների տոմսերն արժեն 600-ական դրամ, հյուսիսային եւ հարավային տրիբունաներինը՝ 300-ական): «Հանրապետականում» կրկին փոթորկվելու են ֆուտբոլային կրքերը: Հուսանք, որ այսօր «Փյունիկը» կներդնի իր բոլոր ուժերը, կդրսեւորի մարտական բնավորությունը եւ արժանի խաղ կցուցադրի: Ժամանակն է արդեն, որ մեր չեմպիոնը հաղթահարի նաեւ չեմպիոնների լիգայի որակավորման երկրորդ փուլի արգելքը: Դրա նախադրյալները Միխայ Ստոյկիցայի սաներն ունեն: Մնում է, որ մի քիչ էլ մարզական բախտը ժպտա մեր ֆուտբոլիստներին:

Միլոշեւիչը վարձավճարով կխաղա «Սելթայում»

Իտալական «Պարման» մեկ տարի ժամկետով վարձավճարով իսպանական «Սելթային» է տրամադրել 29-ամյա հարձակվող Սավո Միլոշեւիչին: Հասկանալի է, որ Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի հավաքականի հարձակվողի հետ կնքած պայմանագրում նշված կետի համաձայն, վնասվածքի դեպքում Միլոշեւիչին աշխատավարձը պետք է վճարի «Պարման»: Բանն այն է, որ բժշկական հետազոտության ժամանակ «Սելթայի» բժիշկը հաստատել է, որ Սավոն ծնկի հետ կապված խնդիրներ ունի, ինչը չի երաշխավորում, որ ֆուտբոլիստը կարող է ողջ մրցաշրջանում խաղալ:

Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի հավաքականի կազմում Միլոշեւիչն անցկացրել է 75 խաղ եւ խփել 31 գնդակ: Նա հանդես է եկել «Պարտիզանում», «Աստոն Վիլլայում», «Սարագոսայում», իսկ անցյալ մրցաշրջանում կրկին վարձավճարով խաղում էր իսպանական «Էսպանյոլում», որի կազմում 24 խաղում խփել էր 12 գնդակ:

5 մլն եվրո Օլիչի համար

Զագրեբի «Դինամոյի» խորվաթ հարձակվող Իվիցա Օլիչը քառամյա պայմանագիր է կնքել Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի հետ: 23-ամյա ֆուտբոլիստի տեղափոխման համար մոսկովյան ակումբը պետք է «Դինամոյին» 5 մլն եվրո վճարի: Օլիչն արագաշարժ ֆուտբոլիստ է եւ, մասնագետների կարծիքով, թերեւս դառնա ՌԴ առաջնության ամենաարագավազ խաղացողը: Բացի այդ, Օլիչն օժտված ռմբարկու է: Նա դեռեւս «Զագրեբում» հանդես գալիս 21 գնդակով դարձել էր Խորվաթիայի առաջնության լավագույն ռմբարկու: Օլիչը չնայած երիտասարդ տարիքին, արդեն հասցրել է հանդես գալ Խորվաթիայի ազգային հավաքականում, որտեղ նորամուտը նշել է 2000 թ. փետրվարի 13-ին Բուլղարիայի ընտրանու հետ մրցավեճում:

Օլիչի տրանսֆերը ռուսական ֆուտբոլի պատմության մեջ ռեկորդային է: Մինչ այդ առաջնության դափնին պատկանում էր Չեխիայի հավաքականի եւ Պրահայի «Սպարտայի» կիսապաշտպան Իրժի Յարոշիկին, որի համար Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ն 3,7 մլն եվրո էր վճարել: Այսպիսով, տրանսֆերային գումարների ցուցանիշով ԲԿՄԱ-ն ռուսական ֆուտբոլի առաջատարն է: Այդ խոշոր ծախսերն արդարացնում են իրենց, քանի որ թիմը հաջող է հանդես գալիս ՌԴ առաջնությունում՝ գլխավորելով աղյուսակը:

«Գալաթասարայը» հրաժարվեց Ռեհիվոյից ու Շավյերից

Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում «Փյունիկի» հնարավոր մրցակից «Գալաթասարայը» փոխադարձ համաձայնությամբ չեղյալ է համարել պորտուգալացի Աբել Շավյերի եւ իսրայելցի հարձակվող Խաիմ Ռեհիվոյի հետ կնքած պայմանագրերը: Շավյերը, որի պայմանագրի ժամկետը լրանում էր դեկտեմբերին, դժգոհ էր ֆինանսական պայմաններից: Ուստի 31-ամյա ֆուտբոլիստը, որին «Լիվերպուլը» վարձավճարով տրամադրել էր «Գալաթասարային», որոշեց հեռանալ: Իսկ Ռեհիվոն ակումբը լքում է ընտանեկան պատճառներով: Նրա պայմանագրի ժամկետը լրանում էր 2005 թ. հունիսին: Ռեհիվոն տեղափոխվել էր «Ֆեներբահչեից»:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

«Բորուսիան» լիգայի գավաթակիր

Ֆուտբոլի բունդեսլիգայի առաջնության մեկնարկից առաջ թիմերը վիճարկեցին լիգայի գավաթը: Եզրափակիչում պատվավոր մրցանակը վիճարկեցին բրոնզե մրցանակակիր Դորտմունդի «Բորուսիան» եւ անցյալ տարի 4-րդ տեղը գրաված «Համբուրգը»: Արդեն 18-րդ րոպեին Մաթիաս Զամերի սաները 3 գնդակ էին ընդունել սեփական դարպասը: Աչքի էին ընկել «Համբուրգի» ֆուտբոլիստներ Նիկո Հոգման, Ռոդոլֆո Կարդոզոն եւ Նաոխիրո Տակահարան: 24-րդ րոպեին Ամորոզոն 11 մ հարվածով կրճատեց հաշվի տարբերությունը: Իսկ երբ 61-րդ րոպեին Յան Կոլերը եւս մեկ անգամ խոցեց «Համբուրգի» դարպասը, թվում էր, թե խաղում բեկում է մտնում: Սակայն խաղավերջում Բեյնլիխը խփեց 4-րդ գոլը եւ ապահովեց «Համբուրգի» հաղթանակը (4-2):

ԱՍՈՒԼԻՍ

Մարզիչները համառ մրցավեճ են ակնկալում

Ավանդույթի համաձայն, չեմպիոնների լիգայի որակավորման երկրորդ փուլի «Փյունիկ»-ԲԿՄԱ հանդիպման նախօրեին երկու թիմերի մարզիչները հանդիպեցին լրագրողների հետ: Առաջինը հանդիպման էր ներկայացել «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցան: Նա նախ իր տպավորությունները կիսեց Բուլղարիա կատարած կարճատեւ ուղեւորությունից, որի ընթացքում ներկա էր գտնվել ԲԿՄԱ-ի մասնակցությամբ ընկերական հանդիպմանը: Ըստ Ստոյկիցայի, ԲԿՄԱ-ի խաղն իր վրա լավ տպավորություն է թողել: Թիմը բավական կազմակերպված, փորձառու ֆուտբոլիստներով համալրված կոլեկտիվ է, որի հետ դժվար կլինի մրցակցելը: Ուստի առաջիկա հանդիպումը, Ստոյկիցայի կարծիքով, բավական հետաքրքրական է լինելու: Չնայած այն բանին, որ մրցակցի կազմում բացակայելու են բրազիլացի երկու լեգեոներներն ու Դիմիտրովը, սակայն, ըստ Ստոյկիցայի, դա էական նշանակություն չունի, քանի որ ԲԿՄԱ-ում կան այլ ուժեղ ֆուտբոլիստներ: Ինչ վերաբերում է «Փյունիկին», ապա գլխավոր մարզիչն իր սաներին ցուցում է տվել ներդնել ողջ ուժերը, դրսեւորել

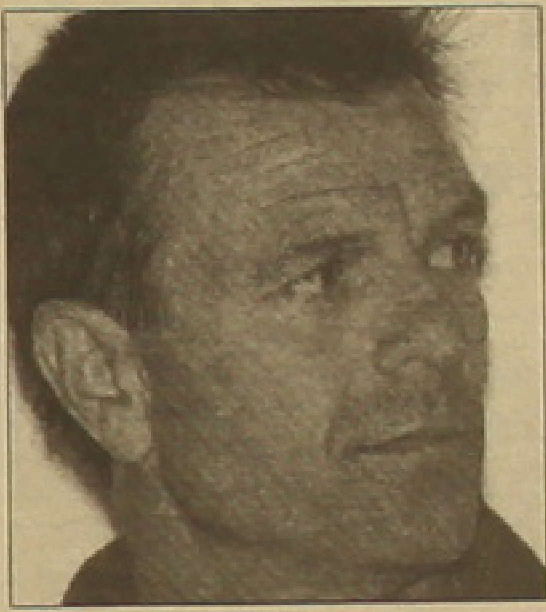

կամային հատկանիշներ՝ պատասխանատու խաղում հաջողության հասնելու համար: Իհարկե, միաժամանակ Ստոյկիցան լավ է հասկանում, որ սա ֆուտբոլ է եւ դժվար է նախապես կանխագուշակել հանդիպման ելքը:

Այնուհետեւ իր գործընկերոջը միացավ ԲԿՄԱ-ի գլխավոր մարզիչ Ստոյչո Մլադենովը: «Փյունիկը» նրա վրա լավ տպավորություն է թողել: Բուլղարացիները դիտել են հայ ֆուտբոլիստների մասնակցությամբ իսլանդացիների երկու հանդիպումների տեսագրությունները եւ ուսումնասիրել են նրանց խաղը: Մլադենովը նկատեց, որ «Փյունիկը» առաջիկա խաղում որոշակի նպաստավոր պայմաններում է գտնվում, քանի որ Հայաստանի առաջնությունն ընթացքի մեջ է, մինչդեռ Բուլղարիայում ֆուտբոլային մրցաշրջանը դեռ չի մեկնարկել: Ուստի խաղային պրակտիկայի առումով, իհարկե, բուլղարացի ֆուտբոլիստները հնարավոր է զիջեն մրցակցին: Այս հանգամանքը չի կարելի հաշվի չառնել: Չնայած այս ամենին, Ստոյչո Մլադենովը լավատես է եւ հույս ունի երկու հանդիպումների արդյունքով հաջողության հասնել: Նա եւս հաստատեց, որ «Փյունիկի» հետ ծանր մրցախաղ է սպասվում:

Սաֆինը վերադառնում է կորտ

Ռուսաստանցի թենիսիստ Մարատ Սաֆինը երեքամսյա հարկադիր պարապուրդից հետո վերադառնում է կորտ: Նա կմասնակցի Լոս Անջելեսի մրցաշարին, որի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 380 հազար դոլար է: Առաջին մրցակիցը կլինի հնդիկ թենիսիստ Պրակաշ Ամրիտրաջը: Սաֆինը կմասնակցի նաեւ զուգախաղին, որտեղ կընկերակցի Դենիս Գոլովանովին: Վերջինս առաջին շրջանում մենախաղում ուժերը կչափի Սյենգ Շալկենի հետ: Սաֆինը վերջին անգամ կորտ էր դուրս եկել ապրիլին՝ Վալենսիայում, որից հետո ուսագոտու ցավերի պատճառով հարկադրված էր դադարեցնել մասնակցությունը մրցումներին: Ընթացիկ մրցաշրջանում նա հանդես է եկել 13 մրցաշարում: Լոս Անջելեսի մրցաշարը Սաֆինի համար յուրօրինակ ուժերի ստուգատես կհանդիսանա թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունից առաջ: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, այդ մրցաշարին չի մասնակցի ներկայիս չեմպիոն Փիթ Սամփրասը, որն ամենայն հավանականությամբ վերջնականապես վճռել է հրաժեշտ տալ թենիսին: Սամփրասը յուրօրինակ ռեկորդի հեղինակ է. նա 14 անգամ հաղթող է ճանաչվել «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում: Գործող թենիսիստներից եւ ոչ մեկին մոտ ապագայում չի հաջողվի գերազանցել նրա ցուցանիշը:

Օլիմպիադայի կազմակերպիչները հաշվում են եկամուտները

2004 թ. Աթենքում կայանալիք օլիմպիական խաղերի հեռարձակման իրավունքի վաճառքից կազմկոմիտեն 730 մլն դոլարի եկամուտ կստանա: Ըստ նախնական տվյալների, հաջորդ տարի օգոստոսին օլիմպիական մայրաքաղաք կժամանեն մոտ 12 հազար հեռուստատեսային աշխատակիցներ, որոնց թվում կլինեն լրագրողներ, խմբագիրներ, տեխնիկական սպասարկման անձնակազմը: Աշխարհի խոշորագույն հեռուստաընկերությունները վաղուց ի վեր պայմանագրեր են կնքել օլիմպիադայի կազմկոմիտեի հետ: Դրանց թվում են ամերիկյան NBC հեռուստաընկերությունը, եվրոպական ռադիոյի եւ հեռուստատեսության միությունը եւ այլ խոշոր հեռուստաընկերություններ: Որերս պայմանագիր է կնքվել ճապոնական Japan Consortium ընկերության հետ, որը կապահովի խաղերի հեռարձակումը ճապոնական 8 հեռուստաալիքներով:

Մաթեուսին 7,5 հազար եվրո կվճարվի

Մյունխենի «Բավարիան» իր նախկին ավագ Լոթար Մաթեուսին 7,5 հազար եվրո կվճարի: Հիշեցնենք, որ ժամանակին Մաթեուսը մեղադրում էր ակումբի ղեկավարությանը՝ հրաժեշտի խաղի համար իրեն նախատեսված գումարը չվճարելու մեջ: Այս հարցով նա դիմել էր դատարան: Եվ ահա դատարանում վիճաբանող կողմերը համաձայնեցին, որ ակումբը Մաթեուսին 7,5 հազար եվրո կվճարի, թեեւ թիմի նախկին ավագի պահանջած գումարի չափը մի քանի անգամ գերազանցում էր այդ թիվը: Փոխարենը Մաթեուսը համաձայնեց հետ վերցնել հայցը:

42-ամյա Լոթար Մաթեուսը ներկայումս գլխավորում է Բելգրադի «Պարտիզանը»: Նրա ղեկավարությամբ թիմն անցյալ մրցաշրջանում նվաճել էր երկրի չեմպիոնի կոչումը:

Առաջատար եռյակը նույն դիրքերում է

Բիլի շախմատային մրցաշարի հերթական՝ 7-րդ տուրը փոփոխություններ չմտցրեց առաջատարների դիրքերում: Աղյուսակը գլխավորող Ալեքսանդր Մորոզեւիչը ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան Քաքրոյի հետ եւ վաստակեց 5,5 միավոր: Դա հնարավորություն տվեց Ամիրինին կրճատել միավորների տարբերությունը նրանից: Ամիրինն իր օգտին հաղթանակ գրանցեց Կորչնոյի նկատմամբ եւ վաստակեց 5 միավոր: Պելլետեն հաղթեց Լուտցին: 3-րդ հորիզոնականը 4,5 միավորով զբաղեցնում է Քաքրոն:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ում «համերգի» ներքական քեմահարքակն են զարդարում քաղաքական ուժերը Ադրբեջանում

Հեյդար Ալիեւի բացակայության հետեւանքները Ադրբեջանում

Ադրբեջանում նախագահական ընտրությունները ժամկետից շուտ թեժացան փաստորեն առանց ներկայիս նախագահի Հեյդար Ալիեւի: Դա նույնն է, թե նախընտրական կրքերը բորբոքվում են առանց իշխանության ռեալ վերահսկողության, քանի որ եւ Հեյդար Ալիեւը, եւ նրա որդին Իլհամը զրկված են երկիրը կառավարելու հնարավորությունից: Չնայած դրան, քաղաքական գործընթացները առայժմ էական անակնկալներ չեն մատուցել Թուրքիայում գտնվող Ալիեւին:

Վերջինիս առողջական վիճակի մասին Ադրբեջանում չեն համարձակվում խոսել անգամ ակտիվացած ընդդիմադիր ուժերը: Իշխանությունը չի հանդուրժում որեւէ ակնարկ, թե Հեյդար Ալիեւի վիճակը ծանր է, եւ որ այդ պատճառով է նրա վերադարձն անընդհատ հետաձգվում: Մինչդեռ անհանգստանալու առիթ իշխող «Ենի Ադրբեջան» կուսակցությունը, ավելի ճիշտ նախիջեւանյան կլանը իրոք ունի:

Դեռ մինչեւ նախագահի Ալիեւի անակնկալ մեկնելը թուրքական «Գյուլհանե» ռազմական հիվանդանոց, իշխող կուսակցությունը հայտարարում էր, թե պաշտպանելու է գործող նախագահի թեկնածությունը, չնայած նախագահ դառնալու Իլհամ Ալիեւի հավակնություններին: Այսինքն կուսակցությունը շատ ավելի վստահում է փորձառու հայր Ալիեւին, իսկ Իլհամին տեսնում էր միայն երկրորդ աստիճանին: Վերջերս նույն շրջանակները սկսել են ակնարկներ նետել, որ իրենց թեկնածուն կարող է լինել Իլհամ Ալիեւը: Արդյոք «Ենի Ադրբեջանը» հույսը կտրե՞լ է գործող նախագահից, դժվար է ասել: Սակայն փաստը, որ Իլհամ Ալիեւը կուսակցության ներսում տարակարծությունների տեղիք է տալիս, ցույց են տալիս նաեւ հենց կուսակցականները:

Օրերս «Ենի Ադրբեջան» կուսակցության անդամ, Մեջլիսի պատգամավոր Սուլա Մուսաեւը հայտարարել է, թե կուսակցության որոշ անդամներ գաղտնի հանդիպումներ են ունենում ընդդիմադիր քաղաքական ուժերի հետ, ավելին՝ ֆինանսավորում են անգամ վերջիններիս նախընտրական քարոզարշավը: Անշուշտ ընդդիմությունը կարող է օգտագործել Մուսաեւի այս հայտարարությունները ցույց տալու համար, թե իշխանությունները խուճապի են մատնվել: Այնուամենայնիվ Իլհամ Ալիեւը հարկ է համարել հայտարարել, թե թույլ չեն տալու ընդդիմությանը հաղթանակ տանել ընտրություններում:

Հետաքրքրական է, որ Իլհամը կարծես որեւէ մտավախություն չունի ԵԱՀԿ-ի եւ ընդհանրապես Արեւմուտքի հնարավոր, արդեն իսկ ուրվագծվող վերաբերմունքի առնչությամբ: ԵԱՀԿ-ի ներկայացուցիչները հունիսի 9-ից 12-ը Ադրբեջան կատարած այցի արդյունքներով հաշվետվություն են հրապարակել, որով խիստ մտահոգություն է հայտնվում նախընտրական իրավիճակի կապակցությամբ: Հիմնական երկու խնդիր է առաջ քաշվում. հասարակական կազմակերպություններին ընտրությունների ընթացքին հետեւելու թույլտվություն չտալու հանգամանքը եւ Ադրբեջանի դեմոկրատական կուսակցության նախագահի, Մեջլիսի էքսնախագահի, ներկայումս ԱՄՆ-ում ապաստանած Ռասուլ Գուլիեւին որպես նախագահի թեկնածուի ԿԸՀ-ի գրանցման մերժումը, ինչպես նաեւ վերջինիս նկատմամբ քրեական գործ հարուցելը:

Վերջին գործոնը Ադրբեջանի իշխանությունների համար շատ ավելի է կարեւորվում: Գուլիեւը համարվում է նախագահի ամենահավանական թեկնածուն եւ ընդդիմադիր առավել ազդեցիկ չորս թեկնածուների շարքում է: Գուլիեւի համախոհները նույնիսկ համոզված են, որ ԿԸՀ-ի կողմից Գուլիեւի դիմումի մերժումը, առավել եւս նրա նկատմամբ գործ հարուցելը վկայում է, որ իշխանությունները նրանից վախենալու առավել մեծ հիմքեր ունեն: Ադրբեջանում անգամ կարծում են, որ Գուլիեւը ԱՄՆ-ից կարող է վերադառնալ՝ ունենալով իր թիկունքում Վաշինգտոնի թաքնված հովանավորությունը: Նման կարծիքը հիմնազուրկ չի թվում այն առումով, որ առավել քան երբեւէ ԱՄՆ-ն կարող է հետաքրքրություն ցուցաբերել նախագահական ընտրությունների կապակցությամբ: Պատահական չէ, որ վերջին երկու շաբաթվա ընթացքում Վաշինգտոնը երկու անգամ արդեն իր անհանգստությունն է հայտնել Ադրբեջանում նախընտրական զարգացումների կապակցությամբ: Այս տեսակետից առանձնակի նշանակություն է ստանում Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Վլադիմիր Պուտինի նախատեսված եւ շարունակ հետաձգվող այցը Բաքու, որով պետք է ի տես ցույց տրվի Մոսկվայի աջակցությունը գործող նախագահին:

Իրականում Հեյդար Ալիեւի ներկայիս առողջական վիճակի պայմաններում Ադրբեջանում շատ լարված իրադրություն է: Իշխանության եւ ընդդիմության հնարավորությունները աստիճանաբար հավասարվում են, ինչը կարող է հանգեցնել կողմերի միջեւ ուժեղ եւ անզիջում պայքարի: Ոչ իշխանությունը եւ ոչ էլ ընդդիմությունը պատրաստակամություն չեն հայտնում միասնական ճակատով հանդես գալու: Իշխանությունը՝ որովհետեւ իրապես չգիտի՝ հույս դնե՞լ Հեյդար Ալիեւի վրա, իսկ Իլհամ Ալիեւին այնքան էլ չի վստահում: Ընդդիմությունը՝ որովհետեւ չափազանց մեծ են նրանում առկա հավակնությունները: Եվ «Ենի մուսավաթ» կուսակցության ղեկավար Իսա Գամբարը, եւ «Վահդաթ» կուսակցության նախագահ Թահիր Քերիմլին, եւ «Ադալյաթի» առաջնորդ Իլիաս Իսմայլովը իրենց Ադրբեջանի նախագահ դառնալու ամենաարժանավոր թեկնածուն են համարում: Ամենայն հավանականությամբ նրանք բոլորն էլ վերջնական փուլում կմասնակցեն ընտրություններին, չնայած բոլորն էլ միասնական թեկնածուով հանդես գալը եւ ընտրությունները մեկ փուլով ավարտելը նպատակահարմար են համարում:

Ելնելով այս իրավիճակից՝ միանգամայն բնական է թվում նախագահ Ալիեւի վերաբերյալ անհարկի որեւէ տեղեկություն թույլ չտալու իշխանությունների աներկբա ձգտումը: Փաստորեն նման տեղեկությունները պարարտ հող են նախապատրաստում իշխանության ճամբարից «առնետավազք» սկսելու համար, որը գործող իշխանության համար հավասարազոր է ինքնասպանության: Մյուս կողմից՝ Ալիեւի վերադարձի անընդհատ հետաձգման միջոցով ժամանակ շահելով հնարավորություն է ստեղծվում նախապատրաստել Իլհամ Ալիեւին առաջիկա՝ ըստ ամենայնի դաժան մրցապայքարին:

Այսուհանդերձ Ադրբեջանում աստիճանաբար հասունանում է այն կարծիքը, որ Ալիեւի ժամանակաշրջանն արդեն անցնում է պատմության գիրկը:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Սբ. Թադեի վանքն Իրանի պետության հատուկ վերահսկողության տակ

ԻՌՆԱ գործակալության հաղորդման համաձայն, Իրանի Իսլամական Հանրապետության մշակութային ժառանգության կազմակերպությունն իրեւ պատմական կոթող սահմանել է սբ. Թադեի վանքի տարածքը, պահպանության կարգը եւ ճարտարապետական չափանիշները:

Թադեի վանքը յուրահատուկ տեղ ունի աշխարհի ողջ հայության համար եւ ամեն տարի այս օրերին բազմաթիվ հայեր ու քրիստոնեության այլ ուղղությունների հավատացյալներ ուխտագնացություն են կատարում դեպի սբ. Թադեի վանք եւ կատարում կրոնական արարողություններ:

ԻԻՀ մշակութային ժառանգության կազմակերպության տեղեկատվական կենտրոնի հաղորդմամբ, ցանկացած քայլ, որը կվնասի եկեղեցու արտաքին տեսքը եւ հիմքը, կոչնչացնի նրա ընդհանուր ու բնական պատկերը, ինչպես նաեւ ժամանակավոր ու մշտական շինությունների կառուցումը, ցանկացած միջամտություն եկեղեցու պատմական կերպարում, այդ թվում վերակառուցում, ընդլայնում, վերանորոգում եւ նորացում, առանց մշակութային ժառանգության կազմակերպության թույլտվության արգելվում է:

Սբ. Թադեի վանքը, որն Իրանի ամենակարեւոր եւ հայտնի եկեղեցիներից մեկն է, կառուցվել է սբ. Հիսուս Քրիստոսի հայտնության առաջին տարիներին: Եկեղեցին գտնվում է Չալդրան դաշտավայրի հյուսիս-արեւելքում եւ նման է Էջմիածնի Մայր տաճարին: Եկեղեցու ներկա շենքը բաղկացած է երկու նոր եւ հին մասից: Սեւ քարերով մասը կառուցվել է 1329 թ., իսկ նոր մասը 1820 թ. Աբբաս Միրզա թագավորի օրոք ամբողջովին կառուցվել է սպիտակ քարից:

ՀՀ-ում ԻԻՀ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժին

UNIBANK

Процентные ставки по срочным депозитам ЗАО "ЮНИБАНК"

Срок вклада	Частота выплат процентов	AMD	USD, EURO	
			До 10.000	От 10.001 до 100,000
До 28 дней	в конце срока	6	4	4,5
"Победа" 180 дней	в конце срока		9	
"Культура" 90 дней	в конце срока	9		
35 - 91 день	в конце срока	8,5	7	7,5
	ежемесячно	8	6,5	7
92 - 182 дня	в конце срока	9	8	8,5
	ежемесячно	8	7	7,5
183 - 364 дня	в конце срока	10	9	9,5
	ежемесячно	9	8	8,5
365 дней и более	в конце срока	11	10	10,5
	ежемесячно	10	9	9,5

Вклады превышающие 60 млн. AMD или 100 тыс. USD, EURO - по индивидуальным ставкам.
Минимальная сумма срочных депозитов
• 50.000 AMD
• 100 USD, EURO

Адреса отделений и филиалов ЗАО "Юнибанк"

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОФИС:
375001 г. Ереван, ул. Амирян 12, тел: 539870, 539871
факс: 533052, SWIFT: UNIJAM22

филиал "Кентрон"
375001, г. Ереван, ул.Абовяна 26, тел: (3741) 542430 542431, 542432

филиал "Комитас"
375001г. Ереван, ул. Комитаса 15/2, тел: (3741) 261838 261858, 261868

филиал "Ванадзор"
377222, г. Ванадзор, ул. Тигран Меци 53, тел: (37451) 40872, 40373

филиал "Гюмри"
377501, г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1, тел: (37441) 33055, 33051

ARMENTEL

«ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ» տեղեկացնում է իր բաժանորդներին

Տեխնիկական վերազինման արդյունքում փոփոխություն է կատարվել եռանիշ հեռախոսահամարների համարհավաքման կարգում: Օգոստոսի 1-ից կոմերցիոն նպատակներով (տաքսի ծառայություններ, գործարար ձեռնարկություններ) տրամադրված եռանիշ հեռախոսահամարներին անհրաժեշտ է զանգահարել հետեւյալ կերպ.

■ Բոլոր թվային եւ 63,64 անալոգային հեռախոսակայանների բաժանորդները եռանիշ հեռախոսահամար զանգահարելու համար պետք է հավաքեն 8 xxx (եռանիշ հեռախոսահամարները պահպանվել են, առջեւից ավելացել է 8 նիշը):

■ Անալոգային-կոորդինատային հեռախոսակայանների բաժանորդները պետք է հավաքեն 8՝ լսեն ակուստիկ ազդանշան (զումեր), որից հետո հավաքեն հաջորդ 3 նիշերը:

Հանրային եւ պետական կարիքների համար օգտագործվող եռանիշ հեռախոսահամարների համար հավաքման կարգում փոփոխություններ չեն կատարվել: Դրանք են, օրինակ, հրշեջ ծառայությունը՝ 1-01, ոստիկանությունը՝ 1-02, շտապօգնությունը՝ 1-03, գազի վթարային ծառայությունը՝ 1-04 եւ այլն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Էլեկտրոնային Հայաստան» հիմնադրամը Հայաստանի զարգացման ուղեցույց ինտերնետային ծրագրի շրջանակներում առաջարկում է բոլոր ՀԿ-ին, բիզնես եւ միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցչություններին համագործակցել՝ անվճար տեղադրելու իրենց համառոտ նկարագրերը՝ կոնտակտներ, գործունեության ոլորտ, հիմնական ծրագրեր եւ այլն) հայերեն, անգլերեն լեզուներով՝

www.GATEWAY.am

ինտերնետային պորտալում

Համառոտ հարցաթերթիկի եւ հավելյալ մանրամասների համար խնդրում ենք դիմել մինչեւ ս/թ օգոստոսի 15-ը՝
Հեռ./ֆաքս՝ (374 1) 57 02 60
էլ.փոստ՝ Vdanielyan@gateway.am

e-Armenia foundation

ARMENIA DEVELOPMENT GATEWAY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ

Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն

Երեւան-10, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 562635, 563505, E-mail: info@spyur.am

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 29. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ